

Kiárusítás:

21-es hengerek, Ewart-láncok, gall-láncok különféle méretekben és nagy mennyiségben olcsón kaphatók, amíg a készlet tart: Kemény Manó, Budapest (V., Akadémia-utca 21.) 2006/6

Traktor- autómotorhengerek, csiszológépek, fém-gallyszelők, fémekelt dugattyúgyűrű gyártása. Dugattyúk, dugattyúcsapszegyek, szelepek, hengervelek, hengervelek, az összes használatos traktormarkákhoz. Gőz-hengerek fűrésze. Cséplőgépekhez szalma- és fűszelők. Műtraktorkörművek. Dobos Pál gépműhely, Budapest (VI., Teve-u. 33.) 2034

Sáropataki malomköveket olcsón szállít: Kardos Dániel malomkovács, Sárospatak (Kövi Sándor-utca 2.) 417

Oser szimpla hengerek 320x135 mm, rovátkolt hengerekkel 300 pengő, frus szita daratisszítással, új, 120 pengőért eladó. Kötör-malom, Berhida. 3007

Eredeti Oroszlán-védjegyű szitaselymek, drótszövetek, kopatószelepek legolcsóbban: Roseth Györgynél, Budapest (V., Katona József-utca 27.) 2000/1

25/60 Ganz dupla, sima faszekrényes hengerek kitűnő állapotban kaphatók. Rácz Armin és Társa, Budapest, VI., Ó-utca 7. 2356

Selyem bevonatok

a leszerelés alatt levő Concordia gőzmalom telepén használt, kifogástalan karban, kedvező áron kaphatók. Malomleszerelés, Budapest, Soroksári-út 24. 2287/a

Dieselmotorok 138 lóerős, dinamókkal, komplett villanytelep, eladók külön is. Rymorz, Budapest, Váci-út 50. 2314/a

Ganz 21-es tartalék-henger, 4 db 217-es és 218 mm vastag, igen olcsón kaphatók Rácz Armin és Társa cégnél, Budapest, VI., Ó-utca 7. 2362/g

Porszűrők minden méretben nyomó és szívó rendszerben, igen jó minőségű tömlőkkel és külön tömlők eladottnak. Kendoff Antal gépész mérnök Budapest, XIII., Lehel-utca 64. Telefon: 298-036. 2287

Szitaselyem-darabok, újak minden számban legolcsóbban: Karkónénál, Budapest (Király-u. 82.) 496

Gépszíjak bőr és gumi-szíj, újak és használtak, minden méretben. Technika, Budapest, Dobozi-utca 5. 2409

Seck kúptányéros kefégep kapható. Rácz Armin és Társa, Budapest, VI., Ó-utca 7. 2142/g

Eladó eredeti Chronos öntölködő gabonamérlegek 7½ és 20 kiló kiöntéssel, 1-es számú Radikál hámozógép, 300 tömlős Wörner porszűrő, Kozma Sándor, Budapest, Podmaniczky-utca 35. 6682

Barnaszéngenerátorok

forgórószéllyel, kátrány kiválasztó, kalapácsos örlőgépek, villanyhegesztés, fejesztergómunkák, hengercsiszolás, delezés, főtengelyhegesztés, javítás, szabályozás. Osgyán mérnök, Békéscsaba. 6515

160-200 HP Gépver- és gyártmányú motor Diesel v. szivógázüzemre kapható (villamos generátorral is Kurucz Testvérek, Budapest, VI., Angyalföldi-út 6. 2269

21/a tartalék hengerek azonnali szállításra kaphatók. Rácz Armin és Társa, Budapest, VI., Ó-utca 7. 2142/t

600 mm-es vasexhaustor olcsón kapható. Rácz Armin és Társánál, Budapest, VI., Ó-utca 7. 2362/a

Előírásos motorfeeszkendők, légyvédelmi célokra, tömlőket, mankó- és puttonyfeeszkendők, szivattyúkat készletről szállít: Győző Béla és Társa, Budapest, VI., Vilmos császár-út 61. 2334

Hajtósíjat veszek, használtat, de jó állapotban: 11 méter 12 cm, 14 méter 10 cm, 5 méter 8 cm, 12 méter 7 cm, 4 méter 5 cm, 15 méter 3 cm szélességben. Kötör-malom, Berhida. 3006

Malomleszerelést a törkevi Ilona malomban megkezdtek. Hengerek, szíták, darágépek, felvonók, kőjáratok igen olcsón kaphatók. Rácz Armin és Társa, Budapest, Ó-utca 7. 2362/8

Gabonaminőség mérleg ¼ vagy 1 literes keresték megvételre. Minőség mérleg 2401/30" jelgére. 2401/30

Leszerelésből eladó

2 wagozonos malom berendezése. 25/80 Seck sima, 22/80 Ganz diagonál, rovátkolt, 3/8, 9/14, 21-es (kettéválasztott) Ganz hengerek, 42 collos kőjáratok jó kövekkel, dupla és szimpla felvonók, Seck és Wörner négyrészes szabadonlengő sikszíták, Reform daratisszítók, hámozók és kefégepek, magnesek, felbontók, liszt és korpakeverők, hűtőszekrények, futószelepek és közlőművek, szívó- és nyomó, hengeres, nedvesítő készülék, zsáporológép, teherfelvonó, hengerrovátkolók stb. Hoffmann Ernő, Szombathely, 6522

Malomszereléseket

rosszul működő malomok rendezését, tervrajzok, diagramok készítését, malomok felülvizsgálását, felelősség mellett vállalom. Szabadonlengő sikszítákat, legmodernebb Reform daratisszítók, hámozógépeket jutányos áron szállítok. Faber malomépítész, Hajduszentmihály. 2392

Filc csikokban, táblákban olcsón kapható. Kemény Manó, Budapest, V., Akadémia-utca 21. 2101/4

Daratlóköveket lámozó betéteket, ezeknek anyagait utasítással legolcsóbban szállítja Kalmár-féle VULKAN malomkovács, Ajka. 6318

Elektromotorok dinamók, csiszológépek, nagy vaslátszékben, tekeréselés, szerelés, cseréletek. Rymorz, Budapest (Váci-út 50.) 2035

Megvételre keresek üzemből képes olajmalom-berendezést, ármegjelöléssel. Eladó egy új, 16 kalapácsos daráló, Vámos Lajos, Biharkeresztes. 3050

Figyelem! Gépvásárlók. Aki nyugodtan akar aludni, traktort, szivógáz-, benzín- és nyersolajmotort — 2 lóerőtől kezdve — Diamanthoz jöjjön venni, mert egyévi jótállást vállal és részleltetésre is ad. Budapest, Váci-út 43. 2092

800-as golyós szalagfűrész és 400 mm szélességű egyenlő gyalu eladó, 800 és 300 pengőért darabonként. Erdekloleéseket a kiadóhivatal továbbít 6104 számmal. 6104

Főtengelyek és hengerek csiszolása, valamint az autómotorok és szánómotorok szakmába vágó összes alkatrészek készítése. Dedic Testvérek, Budapest (VIII., Thék Endre-utca 15.). 2041

Ganz-féle faszekrényes szimpla kivitelben 22/50, 22/65, 11a, 12 kaphatók. Kemény Manó, Budapest, V., Akadémia-utca 21. 2401/3

22/65 szimpla Ganz vasszekrényes hengerek és egyes hámozók olcsón kaphatók Krisztháber Károly, Budapest, XIII., Láng László-u. 6. 2328

Motorokat fa-, csulka-, barnaszénüzemre 10-150 HP teljesítményig szállítunk. Gyári főjavításokat, hengerfúrásokat, csiszolásokat, dugattyúkat, gyűrűket, hengerveleket, főtengelyeket olcsón árban készítenk. Átalakításokat minden üzembe vállalunk. Cseréleteket köntünk: Kurucz Testvérek gépipari vállalat Budapest (VI., Angyalföldi-út 6.) 2038

Ganz vasszekrényes dupla hengerek 22/65, 30/100 és 22/125 kaphatók. Kemény Manó, Budapest, V., Akadémia-utca 21. 2401/6

Szalagfűrész minden méretben, újak és használtak és egyéb fémegyműködő gépek állandóan kaphatók. Kellner, Újpest, Petőfi-utca 22. 2174

Csigatőr gyári, elsőrendű kivitelben kapható: Zöldhegyi M. István, Budapest, Báthory-u. 3. 2033/1

3. sz. Besser Rentábel olcsón kapható. Rácz Armin és Társa, Budapest, VI., Ó-utca 7. 2295/3

HIRDETŐINK FIGYELMÉBE!

Leveleiben, ajánlataiban ne csatoljon eredeti okmányokat, mert ezekért a kiadóhivatal nem vállalhat felelősséget. Az esetleg elküldött okmányok pótlása igen nehéz és költséges. Azért csak ezek másolatait küldje be ajánlataival.

Családiház 15 évig adómentes. Hákoskerten, Budapesttől 17 km-re, 400 négyszögletű termő gyümölcsösben, a község főutcáján 18 ezerért eladó. Az épület áll: egyszer 2 szoba, konyha, éleškamra, veranda és egyszer 1 szoba, konyha, éleškamra, veranda. A beépített terület 114 négyzetméter, félíg alapinczeve. Ajánlatokat „Készpénz” jelgére kérék a kiadóhivatalba.

Modern csak néhány évig használt traktor (Ford-márka) eladó kézalatt, kifogástalan állapotban, üzemből használatban. A gép eladása gazdasági okokból történik cséplőgéppel együtt a legjutányosabb áron. Breitenstein Ferenc, Udvari, Tolna megye. Vasútállomás Keszöhidegkút-Gyónk. 6686

Csigatőr ha jól akar, „Spiral”-védjegyű vegyen. Beszerzhető: Ürményi Károly cégnél, Budapest (V., Báthory-u. 7.) 2010

Eladó Szege mellett 24-30 HP állami gépgyártmányú szivógázmotor, üzemből, új hengerfúrás, darálómalomberendezés, új, adómentes, modern úriház leleplegődjével. T. First Antal, Szege, Hajnal-u. 35. 6663

Eladó egy 800 mm Hoffergarnitúra komplett felszereléssel, Fordson traktor, Bosch magnes és szabályozóval, Ára 4000.— pengő. Kallhammer József, Nőgrádvérőce. 3023

Megvételre keresek 3. számú Wörner Radikál hámozógépet. Ajánlatot kérék „Radikál 6657” jelgére alatt a kiadóhivatalba. 6657

Villanymotorok dinamó- és állandó raktára, javítóműhely: Elektroipar, Budapest, (VI., Csengery-utca 71.) 123-882. 2002

MAGYAR MOLNÁROK LAPJA

KIADÓHIVATALBAN
Budapest, V, Katona József-u. 14
Telefon: 118-489

Postatakarékpénztári csekkszám: 11.450

Rendeletszerű malmi könyvek legolcsóbb beszerzési forrása!

(Összes könyvek hitelesítve).

- Vámfeljegyzési vagy Vámcserékönyv** kis és nagy alakban. Ára darabonként P 4.—
- Vámdarálási könyv** Ára darabonként P 2.—
- Gabonaraktárkönyv** Ára darabonként P 2.—
- Örleményraktárkönyv** Ára darabonként P 2.—
- Örlési (malter-) könyv** Ára darabonként P 2.—
- Pénztárkönyv** Ára darabonként P 2.—
- Tárolási könyv** Ára darabonként P 2.—
- Idegenkereskedelmi örlés könyve** Ára darabonként P 2.—
- Örletgyűjtő-könyv** Ára darabonként P 2.—

Valamennyi könyvet az állami bélyegjelző hivatal fémzárával hitelesítve és a malomszítály alkalmassággal záradékával ellátva — használatra tehát teljesen készen — szállítjuk.

Mezőgazdasági doktor

okleveles mezőgazda, aki a terményismeretekben és vizsgálatokban tökéletesen jártas,

vezetőállást vállalna

termény-, mag- vagy malomszakmában. — Megkeresések „ELSŐRENDŰ, KOMOLY MUNKÁERŐ” jelgére a lap kiadóhivatalába kéretnek

Malomépítést és átszerelést

legelőnyösebben vállal **Báling István** molnármester malomépítő vállalat, Némethely, Baranya-megye

ALKATRÉSZEK SZIJTÁRCSÁK

Ford és Fordsonhoz LEGOLCSÓBBAN

WITTENBERGERNÉL

BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ-UTCA 66. SZÁM
TELEFONSZÁM: 115-459

Aranybánya 32.000 lakosú megyeszékhelyen, csak búzatermő vidék, fél malom olcsón eladó. Megkeresések „E. T. 3030” jelgére a kiadóhivatalba kéretnek. 3030

Bérbeadó szivógázmotoros csuvarmentes négyjártású buza- és rozsmalom darálóval. Erdekloleadni lehet személyesen Csernus malom, Bugyi, Pest megye. 2996

Jó búzatermő vidéken sürgősen eladó egy 9-jártású fagyás-vámmalom, esetleg a fele is. Pékségnek is megfelel. 3000 lelet számláló területen pékség nincs. Cím a kiadóban. 6650

CSIGATRIÓRT

ha jól akar

„SPIRAL”

védjegyűt vegyen.

Ürményi Károly

műszaki- és gépkereskedő
BUDAPEST, V., BÁTHORY-U. 7.
BAROSS-TAG

MÁRTA SZABADONLENGŐ SIKSZITA-HAJTÓMO

RÁSZERELHETŐ BARMELY KÉTSZEKRÉNYES SIKSZITARA

ÚJ ÉS GYÁRILAG JAVÍTOTT MALOMGÉPEK:

Felvonók, szimpla és dupla kivitelben.
Nemzeti gabonatisztítógép, 1-es sz. triórel.
Tarár, osztályozó, E. O. P. 2000 mm-es.
Tarár, 3-as szivószelel, 600 mm-es.
Gabonahámogép, Besser, 3-as sz. golyós csapágyazással.
Gabonahámogép, A. G. K. gyártmány, 3-as sz.
Állóköves daráló, 400 mm-es, Kühne-gyártmány.
Malomkőjárát, komplett, szimpla és dupla.
Reform új daratisszítógép, dupla, golyós, csapágyazással.
Reform daratisszítógép, szimpla, E. M. G. gyártmány, 400 mm-es.
Sikszita új, 36 db. 800x1600 mm kerettel, Márta hajtóművel.
Sikszita E. M. G. 28 db. 1100x1600 mm keret, Márta hajtómű.
Sikszita, E. M. G. 24 db. 1500x1600 mm keret, Márta hajtómű.
Exhaustor, E. M. G. 800 mm-es; turbó rendszerű 400 és 800 mm-es.
Nyomó porszűrő, E. M. G. gyártm. 128 tömlővel.
Szívó porszűrő, Seck gyártm. 4 db 400 mm-es tömlővel.
Simon Bühler, vasszekrényes, dupla hengerek, 240/1000 mm.
Daverió, Zürich, vasszekrényes, dupla hengerek, 250/1000 mm.
Ganz vasszekrényes, dupla hengerek, 22/50-es.
Ganz vasszekrényes, szimpla hengerek, 22/50-es.
Ganz faszekrényes, dupla hengerek, 21-es.
Ganz faszekrényes, dupla hengerek, 22-es.
Ganz faszekrényes, dupla hengerek, 22/65-ös.
Ganz faszekrényes szimpla hengerek, 22/65-ös.
Ganz faszekrényes, dupla hengerek, 29/60-as.
Ganz faszekrényes, dupla hengerek, 3/8-as.
Ganz hengerrovátkoló- és csiszológép, 1000 mm-es hengerekhez.

KREISLER

MALOMBEREDEZŐ VÁLLALAT KFT.

Budapest, XIII., Főthi-út 18. (Váci-út mellett). Telefon: 291-091.

MÁVAG barnaszéngenerátor

üzembiztos, robbanásmentes.
Nagy megtakarítás a fa-, faszén-, Diesel- és gőzüzemmel szemben.
Üzemben az ország minden részében.

MÁVAG

körforgó-, turbina- és dugattyús szivattyúk, duplex gőzszivattyúk, víz- és gőzarmaturák, tolozárak, csapok. Ismertetés, mérnöki látogatás díjtalan.

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMI VASGYÁRAK

KERESKEDELMI KÉPVISELETE R. T.

BUDAPEST, VIII., MŰZEUM-KÖRŰT 18. TEL.: 133-394

A valódi svájci**SZITASELYEM**

Trade Mark
DUFOR & Comp.
HELI ANKER

100 év óta legjobban bevált

A selyem méterenkint fenti védjeggyel van ellátva, mely védjegy garatálja a legnagyobb tartósságot, szítáloképeséget és a nyílások egyenletességét.

Beszerzési források ügyében forduljon a következő címre:

SCHWEIZ, SEIDENGAFABRIK A. G.

THAL (Schweiz)

Ez a legmodernebb malomkőmeghajtás!**SKF**

heli hulye heli csapágy

Üzembiztos — Olcsó — Takarékos

Kérjen részleges tájékoztatást.

SKF SVÉD GÖLYÖSCSAPÁGY RÉSZVÉNTÁRSASÁG

Budapest, IX., Ullői-út 55.

Sürgőnycím: ESKAEF Budapest. Telefon: 146-440.

MAGYAR MOLNÁROK LAPJA

BELFÖLDI ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 EGY ÉVRE 10.— P. FÉLÉVRE 8.— P. NEGYEDÉVRE 4.— P
KÜLFÖLDI ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 EGY ÉVRE 20.— PENGŐ, FÉLÉVRE 10.— PENGŐ

Kisírdetések ára: a kisírdetési rovatban előfizetők részére egy szó egyszeri közlése 10 fillér, vastag betűkkel 20 fillér
 A legkisebb hirdetés (10 szóig) egy pengő
A hirdetési díjak előre fizelendők

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 BUDAPEST, V., KATONA JÓZSEF-UTCA 14. SZ., FÜLDSZ. 2.

TELEFONSZÁM: 118-489

Magyar királyi postatakarékpénztári csekszámla száma: 11.450

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON
 Aki a lapot az előfizetés lejártá előtt 8 nappal írásban nem mondja fel, annak megrendelése ugyanolyan időre meghosszabbítottan tekintetik, mint az előző megrendelése szolgált

Nagyírdetések ára: egy hatodhados (35 mm széles) millimétersor egyszeri beiktatása 20 fillér
 Szövegoldalon (75 milliméter széles) 60 fillér
A hirdetések tartalmáért nem vállalunk felelősséget

A magyar molnárság útja

Írta: **CSIHA GYÖZŐ**

A világ sorsa kavargó szemünk előtt és körülöttünk. Titokzatos mélységekből szédítő, új erők törnek fel és bontakoznak elénk, tépik-szagatják a térképeket, a népek történetét, erkölcsi felfogásunkat, gazdasági életünket. Lenyűgözötten állunk ebben a teremtéshez hasonló káoszban.

Kiválasztottság, erő és bátorság kell hozzá, hogy ne bujjunk a konjunkturások gyáva óvóhelyére, mindig csak a kedvező szeleket várva. Hogy ki merjük állni a viharba s alakítani merjük sorsunkat, eltökélten és habozás nélkül, kockáztatva is.

Gyávaság és meddőség nem érezni, hogy a forrongó átalakulások új világrendjében dől el nemzetünk sorsa s abban a mi emberi egyéni sorsunk is.

Az én egyéni sorsom pedig, és mindazoké, akiket cikkem érdekelni fog, végzettszerűen, de egyúttal büszke tudatosan is az, hogy magyar vagyok és molnár vagyok.

Nem bánom, ha le fognak mosolyogni, hogy nagy szavak után erre a kis következtetésre jutottam: magyar molnár vagyok. Ha körül nézek ma s nemzeti társadalmunk felfogásában iparom megbecsülését keresem, valóban nincs mire büszkének lennem. Régi hibák, legtöbbször saját bűneink végzettszerű következménye.

Az alakuló új világrendben azonban meg kell jönnie a tisztességes magyar malomipar munkája becsületének is. Ipari munkáknak erre a megbecsülésre, mint tisztító és ösztönző tényezőre, éppen a magyar közösség érdekében van nélkülözhetetlen lelki szüksége. Mert a nemzet sorsa a jól és becsülettel betöltött egyéni hivatások összessége.

Nélkülünk nincs magyar kenyér. A magyar malomipar az egész világ malomiparának tanító mestere volt. Ezt éreznie, tudnia kell minden hivatott magyar molnárnak. Világosan és tudatosan kell tudnia. Mert mai jelentéktelenségéből, kúszásából csak mélyen érzett öntudatból fakadó erővel tud kimenekülni s méltó helyet kiküzdeni magának az új nemzeti munkaértékelésben.

Értékelést nem lehet sóvárgással, tántorgással s elhibázott féleszelekedetek hosszú sorával kivívni. Nem lehet egyéni cselekedetekkel sem. Mert bármily nagyok, vagy önfeláldozók az egyéni cselekedetek, tömegek nélkül nincs átütő erejük. Az új nemzeti munkatársadalomkat a szakmákat összefogó s ezek erőit egybegyűjtő érdekképviseletek jellemzik. A magyar molnárságnak is, ha bátorsággal akarja és meri alakítani sorsát, érdekképviseleti cselekedetekre van szüksége.

Ha a magyar malomipar érdekképviseletein

végignéznünk, zavargó káoszt látunk. De félek, hogy nem a teremtés, hanem a pusztulás káoszát.

Távol áll tőlem, hogy most ennek a káosznak az okaival, jelenségeivel foglalkozzam. Itt alakul át lépten-nyomon, itt kavargó zavarosan előttünk. Minden molnár látja. És érzi. Erzi a sorsán. Éreznie kell, hogy éppen ezekben a nehéz időkben, a sorsdöntő átalakulások mohó egymásutánjában nincs egy érdekképviselete, mely bátor és eredményesen cselekvő vezetővel védeni tudná a magyar molnárság általános szakmai érdekeit, mely merné csinálni, ha kell pöröllyel is kovácsolni, a magyar molnárság sorsát, a mi sorsunkat. Eppen ezekben a sorsdöntő pillanatokban.

Nincs már idő meddő és kilátástalan kísérletekre, régimódi egyezkedésekre és félmegoldásokra. Erőteljes, új érdekképviseletbe kell összefogni és habozás nélkül beszerezni tudni végre a magyar malmokat. Végre a legkisebbeket is. A vizimalmoktól a legnagyobbakig. Mert nem való az, hogy végső fokon és igazi nemzeti értelemben, szétágazók a kisebb és nagyobb malmok általános szakmai érdekei.

Ismétlem, nincs már idő tétova habozásokra. Az új világrend s benne a mi sorsunk rohan felénk, félig már itt is van. Évszázadok ma napok alatt mulnak el.

Az őrlemények legmagasabb árának megállapítása

A búza- és rozsőrlemények legmagasabb árának annyira várt megállapítása a hivatalos lap augusztus 4-i számában jelent meg s ugyanazon napon lépett hatályba. A fontos rendelet teljes terjedelmében, szövegszerűen az alábbiakban közöljük:

Az árelenőrzés országos kormánybiztosának 20.100/1940. VII. A. K. számú rendelete a búza- és rozsőrlemények legmagasabb árának megállapítása tárgyában.

A 4.110/1939. M. E. számú rendelettel módosított 2.220/1938. M. E. számú rendelet 2. §-ának (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem.

1. §. A búza- és rozsőrleményekre az 1939. évi augusztus hó 26. napjától a jelen rendelet hatálybalépéséig a búza és rozs havi lépeszettes emelkedésének ellensúlyozására és bármilyen más indokollással adott áremelési engedélyek hatályukat veszítik.

2. §. (1) A 11.560/1939. M. E. számú rendelet (alábbiakban R.) 1. §-a (1) bekezdésének a) pontjában említett lisztfajták 1939. augusztus 26-án egyénileg fennállott árát minden malom q-ként legfeljebb 5,60 P-vel emelheti fel.

(2) A R. 1. §-a (1) bekezdésének b) pontjában előírt búzakenyérliszt ára minden malomnál q-ként 2,20 P-vel lehet magasabb a 4-es búzalisztra 1939. augusztus 26-án egyénileg fennállott áránál.

(3) A R. 1. §-a (2) bekezdésében említett őrlemények 1939. évi augusztus hó 26-án egyénileg fennállott ára minden malomnál q-ként 3 P-vel emelhető.

(4) A 15.150/1940. F. M. számú rendelet 1. §-a (1) bekezdésének b) pontjában előírt sötét búzaliszt (malmi jelzése SB) legmagasabb ára minden malomnál 7.— P/q-val alacsonyabb a R. 1. §-a (1) bekezdésének b) pontjában előírt búzakenyérlisztnak jelen § (2) bekezdésében megállapított áránál.

3. §. (1) A malmok rozsőrleményárai az 1939. évi augusztus hó 26. napján fennállott egyéni árak helyett az 5.430/1940. M. E. számú rendelet (alábbiakban: M.) A. jelű Függelék-ének 2. pontja szerinti állomási rozsárak alapján úgy számítandók ki, hogy a malom telephelyén a M. szerint érvényes állomási rozsáraknak a lisztforgalmi-adóváltásig, zsák (q-ként legfeljebb 150 P), engedmény (q-ként legfeljebb 2%) és jutalék (rozslisztek után legfeljebb 2%, rostakarmányőrlemények után legfeljebb 1%) igazolható költségeivel növelt összegéhez a malom telephelyén érvényes állomási rozsár után számított legfeljebb 14%-os bruttó őrlésdíj adható hozzá.

(2) A jelen § (1) bekezdése szerint a malmok által egyénileg megállapított fehér rozsliszt és rozskenyérliszt (11.560/1939. M. E. számú rendelet 2. §-ának (1) bekezdése) árak között q-ként 7.— P-s árkülönbözetnek kell lenni, a rostakarmányliszt és rozskorpa ára pedig zsákkal együtt q-ként legfeljebb 16,50 P, illetve 15.— P lehet. A felőrölt rozs tisztításánál nyert idegen anyag (konkoly, malombükköny, stb.) a rozslisztnak jelen rendelet szerinti megállapításánál napi áron veendő számításba.

(3) A rozsőrleményárak a jelen § szerint a folyó őrlés-eredmény alapján a malmok által egyénileg megállapított és a jelen rendelet hatálybalépésétől számított, illetve az első rozsfelőrleést követő 8 napon belül az árelenőrzés országos kormánybiztosához (Budapest, II., Hunyadi János-út 1. sz.) írásban bejelentendők. Az őrlés-eredmény 2%-os változása esetén az őrleményárak leszállítandók, illetve felemelhetők. Minden egyes árváltozás az árelenőrzés országos kormánybiztosához 8 napon belül írásban bejelentendő.

4. §. A búza- és rozsőrleményeknek jelen rendeletben megállapított legmagasabb ára a búza és rozs havi áremelkedésének a M. A.) jelű Függelék-ének

1. és 2. pontjában megállapított összegével havonta emelkedik.

5. §. A malmok a liszt- és őrleményfajták tekintetében 1939. augusztus 26-án fennállott eladási feltételeiket a vevők terhére nem változtathatják meg.

6. §. A jelen rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a 10.680/1939. A. K. számú rendelet és a 4.000/1940. A. K. számú rendelet 1. §-ában foglalt rendelkezések hatályukat veszítik.

7. §. A jelen rendelet a kihirdetés napján lép hatályba.
 Budapest, 1940. évi augusztus hó 3-án.

Dr. Kacsóh Bálint s. k.
 az árelenőrzés országos kormánybiztosa.

A rendeletben számos korábbi rendeletre történik hivatkozás. Minthogy a hivatkozott rendeletek ismerete nélkül a mostani rendelet nem érthető meg, sok felesleges munkát takarítunk meg olvasóinknak azzal, ha ezeket a rendeleteket, illetve azoknak a jelen rendelettel összefüggő részét ideiktatjuk.

A jelen rendelet 2. §-a hivatkozik a 11.560/1939. M. E. sz. rendelet több pontjára. Így az 1. § (1) bekezdésének a) pontjára. Ebben a dara és a jelenlegi lisztjellegmintáknak megfelelő 0-ás lisztnek vannak felsorolva. Ugyanezen rendelet 1. §-ának (1) bekezdés b) pontja pedig az egyfajta búzakenyérlisztre, míg a (2) bekezdés a takarmányliszt és korpara vonatkozik.

Tehát a búzadarák és a nulláslisztek 1939. augusztus 26-i egyéni árát minden malom legfeljebb 5,60 P-vel emelheti, tekintet nélkül az időközben engedélyezett árakra, illetve áremelésekre. Az EB liszt minden malomnál legfeljebb 2,20 P-vel lehet magasabb, mint a 4-es liszt 1939. augusztus 26-i egyéni ára. A takarmányliszt és korpa ára pedig legfeljebb 3 P-vel emel-

A leggazosabb búzából is tökéletes tisztítási és minőségű **vetőmagot állíthat elő** a legújabb típusu **nagyteljesítményű**

„ACÉL EPURÁTOR”

vetőmagtisztító-gépünkkel.

Gabonáját tökéletesen EMAG rendszerű legújabb típusu, teljesen vasból szerkesztett **tarárunkkal** tisztíthatja. **Kérjen ismertetőt!**

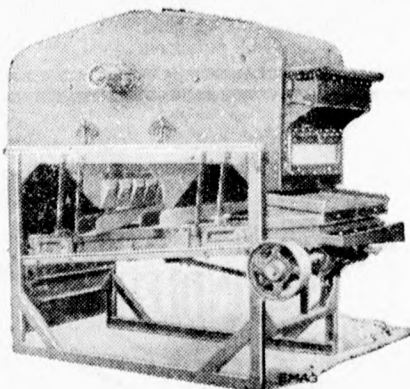
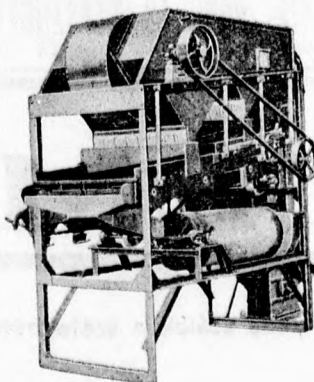

VADÁSZTÖLTÉNY-, GYUTACS- ÉS FÉMÁRUGYÁR R.-T.

(volt ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR)

Budapest, VI., Váci-út 19.

Telefon: 298-960.

hető, alapul véve az 1939 augusztus 26-i egyéni árat. A SB az EB lisztből akként számítandó ki, hogy a 4-es liszt 1939 augusztus 26-i egyéni árához 2.20 P-t hozzáadunk, az eredményből pedig 7 pengőt levonunk.

A roszórlmények árának kiszámításánál teljesen szakított a rendelet az eddigi 1939 augusztus 26-i egyéni árból kiinduló rendszerrel. Ehelyett a roszórlmények árának kiszámításának alapja az 5430/1940. M. E. számú rendeletben (Magyar Molnár Lapja 1940 augusztus 30-i 31. lapszámának 256. oldalán) meghatározott rozsár. A rendelet 3. § (1) bekezdése részletesen körülírja a roszórlmények kiszámítási módját, a (2.) bekezdése pedig a kétféle rozsliszt közötti kötelező árkülönbséget, valamint a takarmányliszt és korpa legmagasabb árát. Ahelyett, hogy ezek taglalásába bocsátkoznánk, szemléltető példával mutatjuk be a kalkuláció módját.

Kiindulási pont példánkban, hogy a rozs ára a malom állomásán 18.48 P. A malom a következőképpen számol ebben az esetben:

100 kg rozs ára	18.48 P
100 kg rozs lisztforg. adóváltása	3.— P
4 kg takarm. liszt árának 1.50	1.05 P
14% őrlési díj 100 kg rozs ára után	2.59 P
Összesen:	25.12 P

A malter eredménye:	
53 kg FR eladási ára zsákkal, netto 32.—	16.96 P
17 kg SR eladási ára zsákkal, netto 25.—	4.25 P
4 kg takarm. liszt árának 1.50	15.50 P
22.5 kg korpa ára zsák nélk., netto 14.—	3.15 P
2 kg tiszt. hulladék zsák nélk., netto 7.—	14 P
1.5 kg porlási veszteség	—
100.00 kg	összesen 25.12 P

Tehát a maltereredményből összes bevét. 25.12 P mely összegből ha levonjuk a kiadásokat 25.12 P marad az engedélyezett 14% őrlési díjért 2.59 P

s így a rendeletnek mindenben eleget tettünk. Így a rozstól 70%-nál többre nem őröltük ki. A kétféle rozsliszt között 7 P árkülönbség van. A takarmányliszt és a korpa legmagasabb árát, valamint a takarmányliszt és korpa közötti árkülönbséget betartottuk. Figyelemmel voltunk arra is, hogy a takarmánylisztet és korpát zsák nélkül árusítjuk, tehát ezek árából a zsák értékét leszámitottuk, végül azt is tekintetbe vettük, hogy az őrlési díj fejében megszabott 14%-ot csak a rozsnak a telephelyen érvényes ára után számítottuk fel.

Végül még kiemeljük, hogy a rendelet 3. §-ának (3) bekezdésében leírt módon az őrlés-eredmények alapján megállapított egyéni roszórlmények árak az első roszórlést követő 8 napon belül az árkormánybizottsághoz bejelentendők.

Nem mulaszthatjuk el annak megemlítését sem, hogy dr. Kaesóh Bálint, az árelenőrzés országos kormánybiztosa nagy hálára kötelezte a malomipart, mert a rendelet kibocsátása több ízben alkalmat adott a magyar malomipar képviselőinek arra, hogy a malomiparnak a rendelettel kapcsolatos kívánságait előterjeszthesse s ezeket a kívánságokat a lehetőséghez képest figyelembe is vette.

Az olajosmagvak bejelentése és igénybevétele

A hivatalos lap 1940. évi augusztus 3-i, 174. számában hozza a m. kir. iparügyi miniszter 36.500/1940. Ip. M. számú rendeletét egyes olajmagkészletek bejelentése és igénybevétele tárgyában.

Akinek augusztus 3-án lennagból, napraforgóból, repceből, szójababból vagy tökmagból öt mázsát meghaladó készlete volt, köteles azt augusztus 11-ig bezárólag postán, ajánlott levélben az ipari anyag-gazdálkodás olaj- és zsiradékgyártási bizottságának (Budapest, V., Zrínyi-utca 12.) bejelenteni.

A bejelentett készlet tulajdonosa csak saját gazdaságában vagy háztartásában használhatja fel s azt csak jogosult kereskedőnek, vagy a Futurának adhatja át. Az olaj- és zsiradékgyártási bizottság felhívására köteles a tulajdonos készletét a 9.500/1939. A. K. számú rendeletben megállapított áron (megjelent a Magyar Molnár Lapja 1939 december 9-i, 45. számának 498. oldalán) a Futurának átengedni.

A jelen rendelet szemmel láthatólag csak az 1939-40. termésévből származó készletekre vonatkozik, mint hogy az új termés forgalmát új — lapunk más helyén közölt — rendelet szabályozza. Az új termés-évre az átvételi árak is magasabbak, mint azt a Magyar Molnár Lapjának folyó évi 17. számának 146. oldalán közöltük.

BERGER ÉS PERLGRUND
BUDAPEST, V., ZOLTÁN-UTCA 16. TELEFON: 113-047
GABONA ÉS LISZTBIZOMÁNYI ÜZLET - MALOMKÉPVISELETEK
Elvállaljuk vidéki malmok gyártmányainak értékesítését.

A termésértékesítési rendelettel kapcsolatos kérdésekről

Az 5430/1940 M. E. számú ú. n. termésértékesítési rendelettel kapcsolatosan minduntalan felmerülnek újabb és tisztázásra váró kérdések. Ezeket tárgyalnunk kell, hogy a mesterséges ködfejlés ellenére tisztán lásson a malomipar.

A fontosabbakat ezek közül kiragadjuk és azokat a rendelet valódi szelleme és betűje szerint ismertetjük a következőkben:

1. A többek között elsősorban felmerült az a kérdés, hogy vásárlási engedéllyel bíró malom adhat-e el gabonát vámöröltetőknek vámörlés céljából? Illetékes helyen kapott magyarázat szerint az a kereskedelmi és vegyesörléssel foglalkozó malom, mely vásárlási engedélyt kapott, arra is jogosult, hogy saját készletéből vámöröltetőknek, vámörlés céljára gabonát eladjon.

Egyesek részéről felhozott ama körülmény, hogy a vámörlésre való jogosultság még nem jogosít fel valakit arra, hogy a rendelet 1. § (1) bekezdésben foglalt vásárlási tilalom dacára gabonát vásároljon, nem állja meg helyét, mert a tilalom kifejezetten *továbbeladás* esetére szól, nem pedig felöröltésre.

2. A másik tisztázatlan kérdés az, hogy kizárólagos vámmalom vámkeresményéből származó gabonát eladhat-e vámöröltetőknek vámörlés céljából? Szerintünk erre a kérdésre már maga a rendelet világosan és félre nem érthető módon megfelel akkor, amikor az 1. § (2) bekezdésében kimondja a következőket: „Kereskedelmi és vegyesörléssel foglalkozó malom őrlésre vagy hántolásra fel nem használt búza, rozs vagy kétszeres feleslegét csak a Futurának vagy bizományosának, a jogosított kereskedőnek, vagy vásárlási engedéllyel bíró más malomnak adhatja el.” Kizárólagos vámmalomról nem beszél a rendelet, holott kétségtelen, hogy amennyiben a rendelet ezeket a malmokat is el akarta volna tiltani vámgabonájuknak vámöröltetők részére való eladásától, akkor vagy ezeket a malmokat is megemlíttette volna a rendelet, vagy pedig egyszerűen csak annyit mondott volna, hogy „a malom, vagy a malmok.” Általános elv, hogy egy ilyen fontos rendeletet kiterjesztőleg nem lehet magyarázni. Nem lehet tehát eladási tilalmat olyan az említett szakaszban foglalt malomkategóriára is kiterjeszteni, melyről a rendelet egyáltalában nem is tesz említést.

Egyébként sem lehet feltételezni, hogy a rendeletnek az lett volna célja, hogy éppen azt a

legszegényebb mezőgazdasági munkásosztályt üsse el a malomban való terményvásárlás jogától, melynek gyakran leküzdhetetlen anyagi nehézséget okozna, ha pénzért fogadott fuvarral távoli községbe kellene mennie szerény félmázsás gabonaszükségletének bevásárlása végett. A rendelet célja a közlekedés biztosítása és megkönnyítése, nem pedig megnehezítése és megdrágítása.

3. Amit az előző bekezdésben mondtunk, vonatkozik arra a vegyesörléssel foglalkozó malomra is, melynek nincs vásárlási engedélye. Szerintünk az ilyen malomnak is feltétlenül meg kell engedni, hogy vámkeresményét vámöröltetőknek vámörlés céljára eladhassák, mert ezzel a közlekedést könnyítjük meg és azokat a szegényeket segítjük, akiknek nem termett, vagy nem kerestek annyi gabonát, hogy abból családjukat kenyérral láthassák el s így kénytelenek gabonát vásárolni. Ezt pedig kétségtelenül abban a malomban tehetik meg a legolcsóbban, leggyorsabban és legegyszerűbben, ahol azt meg is őröltetik.

4. Végül olyan oldalról, ahol pápábbak akarnak lenni a pápánál, bele akarnak magyarázni a rendeletbe, hogy vásárlási engedéllyel nem rendelkező vegyesörölő malom vámörlésből származó vámkeresményét saját kereskedelmi őrlésben nem őrölheti fel.

Mint hogy ilyen tiltó intézkedés a rendeletben még csak burkoltan sinesen s ezt a legnagyobb rabulisztikával sem lehet a rendeletből kimagyarázni, az az álláspontunk, hogy minden kereskedelmi és vámörléssel foglalkozó malom vámkeresményét saját kereskedelmi őrlésben felörölje s az ebből származó őrleményt eladni feltétlenül mindaddig jogosult, amíg ezzel ellenkező újabb törvényes rendelet ettől kifejezetten el nem tiltja. Nem tesz az jó szolgálatot sem a magyar malomiparnak, sem pedig a rendelet megalkotójának, aki azzal akar magának érdemeket szerezni, hogy a rendeletet szigorúbban akarja magyarázni és alkalmazni, mint annak megalkotói.

Ha a kormány a kereskedelmi őrlést akarta volna engedélyhez kötni, azt határozottan megmondta volna és bizonyára kifejezést adott volna a rendeletben ilyen szándékának. Semmiképpen sem szorult azonban a kormányzat arra, hogy hirtelen páufordulással a jobboldalra átforduló elemek belemagyarázzanak a rendeletbe olyat, ami abban nincs benne.

A termelésértékesítési rendelet végrehajtásának ellenőrzése

Mint értesülünk a pénzügyminiszterium az 5430/1940 M. E. számú termésértékesítési rendelet végrehajtásával kapcsolatban körrrendeletet adott ki.

A körrrendelet főleg a termésértékesítési rendelet 1. §-ának (3) bekezdésében, 7. §-ának (1) bekezdésében és 9. §-ában foglalt rendelkezések ellenőrzésére, illetve az azokkal kapcsolatos eljárásra terjed ki.

Idegen kereskedelmi őrlés.

Mint már előző lapszámunkban megírtuk az 1. § (3) bekezdése szerint idegen kereskedelmi őrlés csak a főszolgabíró (polgármester) előzetes engedélye alapján és csak az őröltető házi szükséglete erejéig végezhető. A rendelet pontos betartását a malomellenőrök ellenőrizni fogják.

Előrelátható szükséglet 1/12 részének raktáron tartása.

Az 5430/1940 M. E. sz. rendelet 7. §-ának (1) bekezdése szerint kereskedelmi és vegyesörléssel foglalkozó malmok az 1941. évi július hó 31. napjáig előrelátható búzaszükségletük 1/12 részét legkésőbb 1940. évi október hó végéig megvásárolni és az ennek megfelelő mennyiséget állandóan raktáron tartani kötelesek s az így raktáron tartott mennyiséget, ha csak a földművelésügyi miniszter más felhasználást nem engedélyez, az 1941. évi május, június és július havában egyenletesen felosztva szabad felhasználni. E rendelkezések megtartását is a malomellenőrök fogják ellenőrizni. — A körrrendelet szerint az előrelátható búzaszükséglet ellenőrzése alkalmával a Külkereskedelmi Hivatalhoz október hó 1. napjáig beterjesztendő és a malomnál másolatban megőrzött bejelentésből kell kiindulni. A bejelentésben feltüntetett őrlési tervet össze kell hasonlítani a megelőző három gazdasági év őrlési forgalmával és ha ezek átlagától a bejelentett őrlési terv lényegesen eltérne, a malmot az eltérés okának megjelölésére fel kell hívni. Az őrlési tervben fel kell ugyan tüntetni a saját kereskedelmi, az idegen kereskedelmi, valamint a vámörlésben előreláthatólag felörölni szándékolt búza, kétszeres és rozs mennyiségét, azonban a malom csak a saját kereskedelmi őrlésben felörölni szándékolt búza-

mennyiségnek 1/12 részét köteles október 31-ig megvásárolni és raktáron tartani.

A gabona- és őrleménykészletek bejelentésének ellenőrzése.

A bejelentési kötelezettség alá eső gabona- és őrleménykészletek ellenőrzésével kapcsolatban a körrrendelet kiemeli, hogy a malmoknál a bejelentett készletek megállapításánál a gabona- és őrleményraktárkönyv július 28-iki egyenlegéből kell kiindulni. A gabonaraktárkönyv egyenlegéket mutatókönyv mennyiségéből le kell vonni az idegen felek által betárolt gabonát, valamint a vámöröltető felek részére még fel nem őrölt gabonának — a vám levonása után mutatkozó — mennyiségét s csak az így megmaradó mennyiség után kell az előírt árkülönbséget az illetékes malomosztály esekkszámájára lefizetni. Az őrleményraktárkönyv egyenlegéket mutatókönyv mennyiségéből le kell vonni a vámöröltetők (vámcseserélők) részére a július 28-ig még ki nem szolgáltatott őrlemények mennyiségét, de csak abban az esetben, ha a gabonakészletnek az előbb említett megállapításánál ezeknek a vámörlési (vámcsesere) tételeknek a levonása — a gabonakészlet hiánya miatt — még nem történt volna meg. A ki nem szolgáltatott vámörlési tételek tehát elsősorban a gabonából vonandók le, ha egyáltalában megfelelő gabonakészlet rendelkezésre áll. Nagyon fontos utasítás a körrrendeletnek, hogy a ki nem szolgáltatott vámörlési (vámcsesere) tételek csak fajtaútként vonhatók le s így egyik vagy másik gabona vagy őrleményfajta hiánya esetében beszámításnak helye nincs.

„NOVOREX” b ő r s z í j
a tökéletes hajtású szíj
nagy szakító szilárdságú, majdnem nyúlásmentes, hajlékony, víz- és hőálló, olcsó, minden meghajtáshoz alkalmas.
Egyéb gépszíjak. — Varró- és kötőszíjak.
„KRAUSZÖL” folyékony szíjkenőcs, csúszás ellen.
KRAUSZ JÓZSEF FIA, BŐR- ÉS GÉPSZIGYÁR
MARCALI, (Somogy megye). — Alapítva 1850

SCHINDLER-FÉLE EREDETI SVÁJCI
SZITASELYEM

GARANTÁLT VÉDJEGY

A LEGJOBB!

Mindenkor friss minőségben szállítja:

Színes szálak a széleken

KEMÉNY MANÓ

műszaki üzlete, Budapest, V., Akadémia-utca 21. szám

Az olajos magvak és azokból előállított olajok forgalmának szabályozása

A m. kir. iparügyi miniszter 36.600/1940. 1p. M. számú rendelete.

A hivatalos lap 1940 augusztus 3-i, 174. számában megjelent rendelet ugyanezen napon lépett hatályba és teljesen új alapokon szabályozza az 1940-41. termésévre az olajmagok és ezekből készült olajok forgalmát.

A rendelet hatálya alá esik a lenmag, napraforgó, reepe, szójabab, tökmag, valamint az ezekből készült olajok nyers, finomított és keményített állapotban.

Napraforgót és tökmagot a termelőtől csak a Futura és az vásárolhat, akinek ilyen magok vásárlására az olaj- és zsiradékpari bizottság külön engedélyt ad. Az engedély iránti kérelmet az I. fokú iparhatóságnál kell előterjeszteni, mely azt véleményezve, az olaj- és zsiradékpari bizottságnak küldi be.

Ipari feldolgozók, tehát az olajmalmok és olajgyárak is, olajos magot csak a Futurától vásárolhatnak.

A rendelet értelmében a növényi olajgyárak termelési szerződés által megszerzett olajosmag készleteiket is csak az olaj- és zsiradékpari bizottság engedélyével dolgozhatják fel és pe-

dig csak abban a mennyiségben, melyet részükre a bizottság engedélyez.

Saját számlára dolgozni akaró olajsajtoló-üzemek az üzemükhöz szükséges olajmagvat az olaj- és zsiradékpari bizottság előzetes engedélye és kiutalása alapján kizárólag csak a Futurától vásárolhatják meg.

Olajmagnak bérben való feldolgozásához szintén az olaj- és zsiradékpari bizottság esetenként való külön engedélye szükséges. Ha az olajmalmom közvetlenül a Futurától vállal bérfeldolgozást, akkor ehhez külön engedély nem kell.

A vámolajütéshez hasonlóképpen az olaj- és zsiradékpari bizottság külön engedélyére van szükség. Ebben az esetben is azonban csak olyan olajosmagokat dolgozhatják fel vámért (bérért), melyek tulajdonosa közszégi előjárásági bizonyítvánnyal igazolja, hogy az olajosmag saját termése és az abból előállított olaj mennyisége saját háztartása vagy gazdasága szükségletét meg nem haladja.

Az érdekképviselőt nélkül maradt malmok szövetkezetbe főmörültek

Azok a vidéki malmok, melyek az Országos Malomszövetség legutóbbi ismeretes határozata alapján érdekképviselőt nélkül maradtak, f. hó 7-én délután 3 órakor a Royal-szálló fehértelmében tanácskozással gyűltek össze helyzetük megvitatása végett.

A gyűlést Weitzner Jenő szarvasi malomtulajdonos hívta össze, aki az összegyűlt mintegy 70-80 malomtulajdonos előtt kifejtette, hogy az érdekképviselőt nélkül maradt malmok érdekeinek védelméről gondoskodni kell. Ezt a szándékukat előzőleg bejelentették az illetékes minisztériumnak, mely helyeslőleg vette tudomásul, hogy a szóbanforgó malmok, miután egyesület, illetve szövetség alakítására jelenleg nincs lehetőség, szövetkezetbe főmörülnek. A szövetkezet feladata lesz azután a tagmalmok nyersanyag és üzemanyag szükségletéről gondoskodni és a Szövetkezet tagmalmait a nemzeti munka szolgálatába bekapcsolni.

A jelenlévők egyhangú helyesléssel fogadták el az indítványt, mire a gyűlés a leendő szö-

vetkezet alakuló gyűlésévé alakult át és először is a tisztikart választotta meg. Az igazgatóság tagjai lettek: báró dr. Kéthly Károly ny. kereskedelemügyi min. osztályfőnök, aki egyben az igazgatóság elnöke, patkótesztéri Zámory Imre ny. huszárezredes, dr. gróf Markovits Miklós ny. rendőrfőtanácsos és nagybányai Horthy Béla volt orsz. képvis., földbirtokos. A felügyelőbizottság tagjai: gróf Teleki Sándor nagybirtokos, Szombathy Kálmán ny. őrnagy és dr. Perényi Gábor ny. törv. tanácselnök. A szövetkezet ügyésze dr. Szunyog Mihály ügyvéd, volt orsz. képviselőt választották.

Választottak még az elnökség mellé egy tiztagú tanácsadószervet a szövetkezet gyakorló malmos tagjaiból.

A szövetkezet törzstökéjét a malmok fogják jegyezni, még pedig a malmok őrlési kapacitásának arányában.

A gyűlés komoly és bizakodó hangulatban folyt le.

Külföldi malomipari hírek

Szlovákiában kontingentálták a búzaőrlést.

Szlovákia 1800 malma, 100.000 vagón őrlőképes-séggel, csak 1/3 részét tudja kihasználni kapacitásának. Hogy mégis valamennyire mérsékeljék a túl nagy versenyt, az őrlést kontingentálták. Az egész kontingens 22.737 vagón búzát és 5064 vagón rozsot tesz ki. Minthogy azonban a fehérlisztet a lecsökkenő és nehézkes export miatt csak igen nehezen helyezhetők el, a kontingens csak az elhelyezési lehetőségek arányában szabadítható fel. Az elmúlt gazdasági évben a rozskontingens 100%-ban, a búzát azonban csak 81%-ban szabadították fel. A mostani termésében arra van kilátás, hogy a búzkontingens még jobban megszorítható, s hogy annak csak 65%-a fog őrlés alá kerülni, míg a rozskontingens ebben az évben is teljes egészében kihasználásra kerül.

A malmok átszervezése a lengyel főkormányzóságban.

A malomipar teljes átszervezésén ment keresztül. A vám- és eserealmokhoz nem nyúltak, de csak annyi kereskedelmi malmot hagytak üzemben, amennyi szükséges volt ahhoz, hogy a főkormányzóság ellátására szükséges gabona felőröltessék. A nagy fogyasztási központok nagymalmjai is üzemben ma-

radtak és arra kötelezték, hogy raktározási lehetőségeikhez képest a 3, illetve 6 havi gabonaszükségletüket raktáron tartassák.

Olaszországban élnékíteni kívánják a malmok versenyét.

Annak következtében, hogy jelenleg az olasz malmok teljesen egyenértékű búzát kapnak az állami szervezettől, a malmok egymásközi versenye teljesen megszűnt. Úgy látszik azonban, hogy ez is baj, mert ennek tulajdonítják azt, hogy a liszt minősége sok kívánnivalót hagy maga után, pedig a malomüzemek még teljesen a magángazdaság kezében vannak. A versenyt megélnéltendő, újból be akarják vezetni a malmoknál az ú. n. vevőlajstromokat. Döntés ez ügyben legközelebb. Minthogy a hadiipar szénszükséglete erősen emelkedett, az ipar más ágazataiban némi megszorításra volt szükség. Így a malmok legközelebbi negyedévi szénkontingensüket négy hónapra fogják megkapni három helyett. Tekintettel arra, hogy a malomipar túlnyomó része már elektrifikálva van, a termelésre a csekély megszorítás nem lesz befolyással.

Az USA a délamerikai lisztkivitelt szorgalmazza.

A délamerikai lisztkiviteli piacok visszanyerése végett a farmhivatal a búzaliszt kiviteli prémiumát

az egész nyugati féltekére kiterjesztette. Egyúttal hangozatja a hivatal, hogy ezzel nem kívánja egyetlen délamerikai állam lisztkereskedelmét sem megkárosítani, hanem az a célja, hogy megkönnyítse a lisztexportot olyan államokba, melyeknek saját termelésük nem elegendő és behozatalra szorulnak. Vajjon Argentína mit szól majd ehhez az intézkedéshez!

Spanyolországban enyhítették a kiörlést.

A legutóbbi lisztár-megállapítás alkalmából az árakat 90%-os kiörlés alapján kalkulálták, holott eddig 100%-os kiörlés volt kötelező.

Új kiörlési szabály és lisztárak Romániában.

A kereskedelmi malmok őrlését úgy szabályozták, hogy kötelesek 5%-kal több lisztet kiörlöni a búzából, mint annak hektolitersúlya. A lisztkiaknázás 60%-a „népnek szánt” liszt lesz, a többi fehérliszt lehet s ebből 2% dara. A népliszt eladási ára kg-onként 11.10 lei, amely árban a termelőtől a malomig a termény-szállításra felmerülő 4000 lei szállítási költség is kifejezésre jut.

A lisztjelleg megállapítása Jugoszláviában. Előző számainkban már hírt adtunk azokról a tanácskozássokról, melyeket jugoszláv hivatalos körök a kötelező lisztjelleg megállapítása tárgyában a malomipari képviselőkkel és a sütők érdekképviselőivel folytattak. A malomipari érdekképviselők erre vonatkozólag tervet dolgoztak ki. Eszerint a buza az eddigi 78% helyett 80%-ra volna kiörlendő és az eddigi hétféle lisztfajta helyett a jövőben csak három fajta legyen. Ezek legyenek 0-ás, főzöliszt, mely körülbelül az eddigi 2-4 számoknak és kenyérliszt, mely az eddigi 6-os számnak feleljen meg. A kérdés végleges megoldására a kereskedelmi miniszter és a horvát bán kaptak meghatalmazást. Felvetődött annak gondolata is, hogy a fehér kenyér eladását általános tilalom alá helyezik és csak orvosi rendeltetésekre kapnának erre rászoruló betegek fehér kenyeret.

WOLFNER GÉPSZÍJ VILÁGHÍRŰ

Különleges célokra: „COSMOS” vagy „AERO” minőség
Budapest, IV., Károly király-út 26.

z íj
ülékony.
kalmas.
szíjak.
ellen.
JGYÁR
a 1850

ben
zám

Kihasználatlan területek a növényi olajgyártásban

A lapunk más helyén közölt olajmag és növényi olajok forgalmát szabályozó rendeletek számos olajmalom előtt zárták el a munka lehetőségét. Vannak még azonban olyan lehetőségek is a növényi olajgyártás terén, melyeket eddig hazánkban csak alig, vagy éppen nem használtak ki. Azokban az éveken, amikor a szappankartell külföldi zsiradékot behozatalával igyekezett a magyar olajmagvak ipari felhasználását szabotálni, talán nem is volt szükség erre. Ma azonban, amikor az országnak minden csepp zsiradékra szüksége van, egy kis élelmességgel hozzá lehetne jutni olyan nyersanyagokhoz, melyeknek sem forgalmát, sem ipari feldolgozását nem korlátozták, sőt ezeknek, valamint az ezekből készülő olaj ára sincs maximálva.

Első helyen említjük az „olajzön” néven ismert és hazánkban néhány év óta termelt vadsáfrány (carthamus tinctorius L.) magját, melynek olaja finomítva étolajnak is alkalmas, kenőszappan és kence készítésére kiválóan megfelel és keményítve margarin és szappangyártásra használható.

Óriási mennyiségben van az országban akácmag, mely kitűnő és dús olajtartalmú olajmag. Gyűjtése könnyen megszervezhető bizonyára sikerre vezetne és a falvak lakosságának, különösen nőknek és gyermekeknek késő őszi mellékterületet biztosítana. Néhány métermérvével próbafeldolgozást lehetne csinálni s annak eredményéhez képest nagyobb mértékben feldolgozni.

A szőlőmag is könnyen hozzáférhető és nagy mennyiségben van az országban. A törkölyből való kirostálása aránylag egyszerű és olcsó gép segítségével történik. Olajtartalma kb. 11–12%.

Közeledik a dinnyeszézon. A dinnyemag 26–28% kitűnő olajat tartalmaz. Megfelelő propagandával és szervezettel hihetetlen mennyiségeket lehetne gyűjteni belőle.

Némely vidéken kifizetné magát a lucfenyő és jegenyefenyő-mag gyűjtése. Előbbi 25–32, utóbbi 32–34% olajat tartalmaz.

A bikkmaké 28–30% olajtartalommal búkkérdősegek közelében szintén alkalmas a feldolgozásra.

Felelőtlenül még a szilvamágot is, melynek belső magva 42–44% olajtartalommal elsőrendű olajmag. Konzervgyárak, szilvaalkészítő üzemek bizonyára szívesen értékesítenék felgyülemlő készleteiket.

Nem hagyhatjuk említés nélkül a hársfa magját sem, mely 58–60% olajtartalmával a legjobb olajmagvak közé tartozik. Természetesen csak hárserdő közelében lehet szó gazdaságos gyűjtéséről. A közönséges bogáncs magja, mely úton-útfélen vadon terem, 32–36% olajtartalmával nem az utolsó helyen áll az olajmagvak között.

Utóljára hagyjuk a legfontosabb olajmagot, a tergericsirt. A tengericsira 42–50% olajtartalmával már a világháború alatt is fontos szerepet játszott az ország zsiradékkészítésében. Most is szeret lehetne ejteni annak, hogy nagy terményegek és gazdaságok tengericsiréket csíráltatásuk és a csírát megfelelő árban értékesítsék. A tengeri csíráltatása általánosan ismert az egész országban. Olaja egyike a legkitűnőbbeknek.

Ime, van még elég ki nem használt lehetőség. Talán szokatlan a legnagyobb része. De szükség törvényt bont és szemes a világ. Akinek vállalkozási kedve van, az egyikével-másikkal kísérletet tehet.

Válasz Matisz János cikkére

A cikkirő szavaival kezdem soraim: Valóban, ma minden észszerű újítást szolgálatunkba kell állítanunk, hogy malmaink eredményeit és versenyképességét fokozzuk. Az idők folyamán mindig akadtak újítók a szakmában. Törekvésüket több-kevesebb siker koronázta s így fejlődött a magyar malomipar világhírűvé. Az újítók többféle rendszert akartak átvenni a gyakorlatba. Főleg a rovatkák hossz- és keresztirányban való megváltoztatásával, azok számával, érdességével stb. kísérleteztek. A cél mindig az volt, hogy leegyszerűsítsék a magyar magas töretési eljárást és ennek 8–9 töretését 5 vagy 6 töretéssel helyettesítsék, akként, hogy a darakiaknázás terén megközelítően ugyanazt az eredményt érjük el 5–6 törettel, mint 8 törettel. A cikkirő röviden közölte eljárását és említést tesz egy speciális és kombinált, ritka rovatkaszámú biró rovatkolási eljárásról. Szerinte eljárása azt eredményezi, hogy alkalmazásánál az őrlés magasan vezethető, erőmegtakarítás érhető el és a termékek gyorsabb kiaknázása válik lehetővé.

Mielőtt eljárásával behatóbban foglalkoznánk, megállapítom, hogy a jelen időben, amikor az őrlés finomlisztekre és egyfajta kenyérlisztre van korlátozva, időszerű a magyar őrlési eljárás egyszerűsítésének gondolatával foglalkozni. Ha az őrlési korlátozás állandósulna, a 8–9 töretesű őrlési eljárás valóban csökkenthető volna.

De csak gondos és alapos kísérletek után. Ezért nem merem hinni, hogy a Matisz-féle eljárás a cikkben foglalt változtatások mellett eredményes lenne. A magyar magas őrlést ugyanis már csökkentették. Eredetileg 10–11 töretből állott, de malomépítő gyáraink alkalmazkodása folytán 8 töretre csökkent.

A 8 töret munkája a következőképpen oszlik meg: A tisztított búzát az 1. töretre vezetjük és azt két-, esetleg többfelé aprózzuk. A cél az, hogy a buza hasadékaiban maradjon szennyeződés és a meglazult csírát a töretés után szitálással eltávolítsuk. Ezen cél elérése mellett a következő töret munkáját is megkönnyítjük a buzaszem kétféle törésével. A kiszitált első töret átmenetét vezetjük a 2. töretre. Itt kezdődik meg a tulajdonképpeni töretés, vagyis a 2., 3. és 4. töretnek az a feladata, hogy mentől több egészséges kivonatdarát nyerjünk (kibontsunk). Azonban lehetőleg goromba darára fektessük a fősúlyt, mert tudjuk, hogy a töretés kezdetén a goromba dara jobb, mint a finom dara, egészen addig, amíg a buzaszem belsejét el nem érjük. Ez pedig a magas töretésnél a 3–4. töretnél történik. Innen kezdve azonban már a finomdarák a jobbák.

A 4. törettel be is fejeztük a kivonatdarák kibontását. Ezen töret átmenetét az 5. töretre vezetjük, majd onnan a 6. töretre. Még itt is a daranyerés a célunk, de az előbbi töretkel ellentétben, itt már inkább finom darát akarunk, mivel — mint fentebb említettem — a 4. töreten túl már inkább a finomdara a jobb, noha ezek a darák már silányabbak. Molnáryelven láng- és zsemlyedaráknak nevezzük őket. A 6. törettel be is fejezzük a darák kibontását, illetve a tulajdonképpeni töretést, mert a 7. és 8. törettel már őrlünk, hogy a lisztrészeket kiőrölhessük.

Annak megállapítására, hogy a 6, illetve a 8. töretési eljárás a gyakorlatban milyen befolyással bír a kivonat darák kiaknázására, egy pontos kísérlet folyamán alkalmas volt a kísérlet eredményét feljegyezni. A kísérlet pontossága végett teljesen azonos minőségű, fajsúlyú, nedvességű és pihentetésű búzát használtunk. Csupán a rovatkák változtak meg olyformán, hogy a nyolctörétes rendszer 3–4 töretje lett a hattörétes rendszer 2., illetve 3. töretje. De ez szükséges is, mert tudvalevőleg a hattörétes rendszer rovatkolása sűrűbb. Ellentétben Matisz úr rendszerével, ahol már öttörétes rendszer esetén is megengedhető, illetve szerinte eredményes a ritka rovatkák alkalmazása.

Mielőtt a kísérlet eredményét közölném, előre kell bocsátanom, hogy bár számadataim a legpontosabbak, mégis csak helyi és a két kísérlet összehasonlított értékeivel bírnak. Leginkább azért, mert a malmok azonos fajta elnevezésű darákat többnyire egymástól eltérő bevonatokon kapják. Tehát az össze akarnók hasonlítani a két kísérlet eredményét más malmok darakiaknázási eredményével, úgy a bevonatok számozását is figyelembe kellene venni, valamint a darák minőségét is.

Alább ismertetni fogom a 8-törétesű eljárás eredményét, de nem tartom szükségesnek, hogy rendszerként részletezzem az eljárás eredményét, hogy rövidbe lehessen. Inkább tehát fajta szerint végzem a felsorolást. Kivonat-gorombadara 30,02%, kivonat-közép-dara 12,90%, kivonat-finomdara 11,54%, derce 8,35%, liszt 4,60%, tehát az első töreten kívül a 4. töretig összesen 67,41%. A hattörétes eljárás a következő eredményt adta: Kivonat-gorombadara 25,78%, kivonat-középdara 14,33%, kivonat-finomdara 11,87%, derce 9,12%, liszt 6,09%. Ennél az eljárásnál az 1. töretet éppen úgy vezetjük, mint a 8-törétes eljárásnál és az 1. töreten kívül kivontunk a 3. töretig összesen 67,19%-ot, tehát megállapíthatjuk, hogy ebből a szempontból a két kísérlet között különbség nincs. Különbség inkább a fajták között van. Még pedig a 8-törétes eljárást vizsgáljuk, mert a nyolctörétesnél a 2–3–4. törettel 15-féle közép- és közep-termetet kapunk, míg a hattörétesnél a 2–3. törettel csak 10-félet. Tehát pontosabb összehasonlítást csak úgy tudnánk nyerni, ha minden egyes fajtát a töretésnél nyert %-arányban külön-külön összekevernénk, vagyis a 8-törétes eljárást vizsgáljuk egybe, a közepdarakat egyben és így tovább.

A vizsgálatnál azt tapasztalhatjuk, hogy a 8-törétes gorombadarája tisztább, mint a hatosé. De a különbség eltűnik a darák finomságával, úgy hogy a finomdarát ugyancsak alaposan kell vizsgálni.

ANYAROZSOT

minden mennyiségben állandóan
a legmagasabb áron
— későbbi szállításra is —
vásárol

Dr. MIKLÓS

gyógynövénynagykereskedés

Budapest, V., Vilmos császár-út 6.
Telefon: 380-577. Sürgőnycim: DRIMAG

hogy valami különbséget vegyünk észre. A derce és a liszt már inkább a 6-törétesnél szebb, úgy hogy az egységes liszt, vagy 0-ás liszt gyártásnál már előnyben van a hattörétes eljárás a másikkal szemben. Azonban hangsúlyozni kívánom, hogy 5-törétes ezeket az eredményeket már nem érhetjük el. Ha azonban 0-gg-re fektetjük a fősúlyt, itt már előnyös, mert nemcsak több 0-gg-t nyerünk 8-törétesel, hanem feltétlenül szebbet is, mert a darák egyenletesebbek és tisztábbak voltak. Még akkor is előnyösebb a nyolctörétes, ha annyiféle lisztet készítünk, mint eddig, amikor 11–12-féle típus is volt forgalomban.

Ha tehát az őrlést le akarjuk egyszerűsíteni, akkor először a sok típust csökkentésük 2–3 liszt-fajtára és ha ez végrelegesen megtörténik, majd csak akkor gondolhatunk a 8-törétes leegyszerűsítésére. Addig azonban sok alapos és megbízható kísérletre van szükség és semmiesetre se csináljunk ebből konjunktúra üzletet.

Ha összehasonlítjuk a két töretési eljárásához szükséges és a gyakorlatban kialakult henger-, szita- és lóerő-szükségletet, akkor láthatjuk, hogy a kettő között alig van különbség. Így azt is láthatjuk, hogy nincs az energia-megtakarításra sem nagyobb lehetőség. Ugyanis a nyolctörétesnél napi 1 vagón teljesítmény mellett szükséges 220 mm átmérő mellett 2,2 m töretőlhengerről szükséges. A hatosrendszerrel 2,00 m. Tehát vagononként mindössze 0,2 m hengerről takarítanánk meg. A szita felületnél sem érünk el aránylag nagyobb megtakarítást, mert a 8-törétesnél 15 m² szita felület, a 6-törétesnél pedig 13,5 m² szükséges, tehát a megtakarítás 1,5 m² vagononként. A 6-törétesnél az erőmegtakarítás 0,2 m hengerről mellett és ha még két felvont, esetleg csigát is számítunk, alig számbavehető, mert mindezeknek üresjáráshoz egy ötvagónos malomnál maximálisan 10 lóerőt számíthatunk.

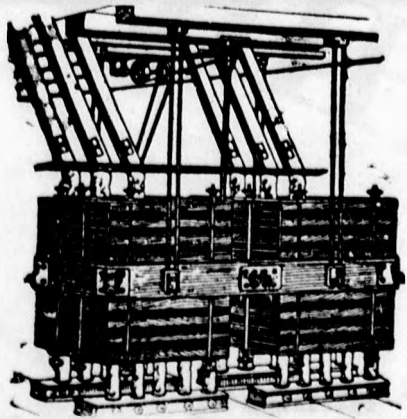
Hogy ez több nem lehet, azzal bizonyítom, hogy egy ilyen malom 7–8 töret erőszükséglete legfeljebb 15 Le s így ha a 6-törétes eljárást hengerrel olyan magasan vezetjük, mint a nyolcas első hat töretét, akkor is 15 Le volna az energiaszükséglet. Miután azonban hattörétesnél jobban kell fogatunk, így legfeljebb 10 Le a különbség. Nagyobb malomoknál általában 3–3,5 fillér költség van lóerőóránként. Tehát egy ötvagónos malomnál 6-törétes eljárással melletti óránként 30 fillér takarítható meg. Ez pedig azt jelenti, hogy ha a 8-as töretésnél csak 1%-kal több takarmánylisztet hozunk ki, akkor már nemcsak a lóerőkülönbséget térül meg, hanem még ennél több is.

Összehasonlításunk során a hatos-törétes jelöltük meg első határként. Matisz úr szabadalmazott eljárása az ötös töretesét vonja meg első határnak. Ez azonban hátrányos lenne a töretlisztre és a dercére. Mert egy olyan malomban, ahol mosóda van, még ott is 0,25% olyan lisztet kapunk a 8-törétes eljárástól, amely még a 7-es lisztbe sem igen jó. A 4–5-ös dercéknél pedig, ott, ahol mosóda nincs, még eredményesebb az 1. töret munkája. Így leegyszerűsítésnél csak a hatos töretési eljárást kell figyelembe. Ennek első töretére ugyanaz a feladat járul, mint a 8-as töretésnél, hogy t. i. a buza hasadékaiban levő tisztátalanságot és a csírát eltávolítsa. Az első töret átmenete mindkettőnél a 2. töretre megy és mindkettőnél itt kezdődik a tulajdonképpeni töretés. Míg azonban a 8-as rendszerrel 3 rendszer áll a kivonatdarák kibontása céljából rendelkezésre, nevezetesen a 2–3–4. töret, addig a másiknál csak 2–3 töret, tehát itten a fogatásnak sokkal intenzívebben kell történnie, miáltal több lisztet kapunk, mint a 8-as töretésnél. Ez pedig csak a gorombadara rovására történhetik.

A 3. törettel be is fejeztük a hatos-eljárásnál a kivonatdarák kibontását; ennek átmenetét a 4. töretre vezetjük. Ennél a rendszerrel is jobban kell fogatunk, mert ezen az egy rendszeren kell kibontanunk a láng- és zsemlyedarát, amit a másik eljárásnál két rendszeren végzünk. De ezzel a törettel be is fejeztük a darák kibontását. A 4-törétes átmenete az 5. töretre megy, majd a 6. töretre. Itten éppen úgy, mint a 8-törétesnél a 7. és 8. töretnek már jobban őrlünk, hogy a lisztrészeket kiőrölhessük.

Befejezésül levonom az előadottakból azt a következtetést, hogy várjunk még a 8-törétes eljárástól gyökeres megváltoztatásáig.

Hegedűs Antal molnársegéd
Budapest.

A szabadalmazott Graepel-féle

szabadonlengő sikszi

nyugodt és könnyű járása, valamint úgy minőségileg, mint mennyiségileg kiváló teljesítménye által a gyakorlatban a legjobban bevált. Alkalmazható úgy a búza-, mint a rozsmalmokban. — Minden szállítás egy-egy referencia. Továbbá ajánlja árpakása-, árpagyöngy- és kölesgyártó gépeit.

Prospektussal, ajánlattal díjmentesen szolgál:

GRAEPEL HUGÓ BETÉTI TÁRSASÁG

malomépítéssel, gép- és rostalemezgyár,

BUDAPEST, X., SZLÁVY-UTCA 20–30. (Gergely-utca sarok.)

Sürgőnycim: Graepelék, Budapest.

Telefon: 149-073.

Léveleim: Budapest, X. Postafiók 10.

HIREK

A Hajdúvármegyei Malomszövetség közgyűlése. A Hajdúvármegyei Malomszövetség f. hó 8-án, déleltől Debrecenben, a Kereskedelmi és Iparkamara nagytermében közgyűlést tartott. A közgyűlés egyik főtárgya elnökválasztás volt, minthogy Cs. i. h. a Győző vármegyei elnök tisztségéről lemondott. Lemondásának oka — értesülésünk szerint — az, hogy az Országos Malomszövetséggel ellentétbe került egyes kérdésekben.

A lap nyomása közben értesülünk, hogy a Hajdúvármegyei Malomszövetség nem fogadta el Cs. i. h. Győző lemondását, hanem törhetetlenül és lelkesedéssel ragaszkodik vezéréhez, más elnököt nem választ. Cs. i. h. Győző ennek dacára fenntartotta lemondását és értesítette az Országos Malomszövetséget, hogy a Hajdúvármegyei Malomszövetség elnök nélkül maradt.

A Bácsmezei Malomszövetség tisztújító közgyűlése Baján, f. hó 4-én tartotta meg, ahol a teljes számmal megjelent megyei molnárság az új természetlelettel foglalkozott. Majd a tisztújítás következett, ahol a lemondott elnök és titkár helyébe elnökké Tallér János madarasi, társelnökké Koch József esztaljai és titkárrá Wittner István felsőszentiváni malomtulajdonosokat választották. A választás keresztény szellemben, a legnagyobb egyetértésben történt. A Bácsmezei Malomszövetség Tallér János személyében kiváló, hivatott és ügybuzgó elnököt nyert, aki a vármegyei molnárság ügyét bizonyára jelentős lépéssel fogja előrevinni.

A harmadik hivatalos termésbeeslés. Az augusztus 3-i állapot jelentése szerint a búza, rozs és árpa aratását kevés kivétellel az ország egész területén befejezték. Néhány vármegyében a búza várható termésátalaga csökkent. Sok helyen a keresztek át vannak ázva és a mag helyenként csirázni kezd. A cséplési eredmények egyes vidékeken a várakozáson alul maradtak. A rozsból közepesen alóli termés ígérkezik. Tengeriből igen jó termést várnak. Mennyiségileg a beeslés a legutóbbi adatok körül mozog.

Hírek az újbúzárol. Mihalovits István főmolnár előfizetőnk írja, hogy Jánosfalva vidékén már újbúzárt örölnék. A búza a malmokba igen nedves állapotba kerül. Ennek oka a sok esőzés. Dacára ennek, az újbúza lisztje elég jó. Sikérje 38—39, vízfelvévőképessége 62—66 között van. A kenyér kisülés után még kissé nehez, de elég magas. Szabolcs megye legnagyobb részében a búza jóminőségű, piros, acélos és 80 kg-on felüli fajsúlyú. Rendkívül sok benne a gyommag. A rozs szintén nagyon keverékes, 72 kg hl-súlyú, sőt ezen felüli. Minősége közepes. Borsodban, Miskolc környékén szintén jó minőségű búza termelt. Itt is a főpanasz a nagy keverékesség. A rozsban vidékenként igen sok a kigyóhagyma.

A ricinus átvételi ára. A Futura budapesti paritásán f. é. december 31-ig történő szállítás esetén ricinust 100 kg-onként 43.65 P-t fizet. Ez az ár a fenti időpontig érvényes árból az árkormánybiztosság 16.860/1940. A. K. számú rendeletében megállapított 3% költségmentézését követően a 8-törteses árba sem igen módosoda nines, s. Igy leegy- ljárás jöhet az a feladat a buza hasi- eltávolítsa- töretra megy képpeni töre- rendszer áll- lkezésre, ne- nál csak 2—3 ntenziveben unk, mint a adara rová-

Halalos villámesapás. Különös körülmények között érte halalos villámesapás Hamar József jászberényi malomalkalmazottat. A mult hét egyik napján alvó családja körében olvasgatott. Erős kutyagatásra — dacára az erős zivataroknak — kinyitotta a konyhaajtót, hogy kinézzen az udvarra. Ebben a pillanatban a villám az ajtóba vágott és a szerencsétlen embert holtra sújtotta. Családjának szerencsére nem történt baja.

Hitelezők jelentkezzenek. A Kántorjánosi Hengermalom és Otajipar Kft. felszámolás alatt cég felhívja hitelezőit, hogy követeléseiket különbeni jogvesztés terhe alatt hat hónapon belül jelentsek be.

Új kenyérárak Zágrábban. Legújabb báni rendelet alapján Zágrábban a következőképpen állapították meg a kenyérárakat: 750 grammos fehér kenyér 4 dinár, 900 gr-os félféher és az 1050 gr-os barna kenyér egyformán 4 dinár.

Az Erdős Malmok Rt. igazgatósági tagjává választotta Gévy-Wolff Lajost.

Öngyilkos molnár. Horváth Lajos 72 éves pátaszéri molnár f. hó 17-én lakásán felakasztotta magát és mire észrevették, meghalt. Tettének oka életuntagság.

Öirellenőrzőóra

és azok tartozékai: papírszalag vagy számlap, könyv, fésű kules, doboz, börtök állandóan raktáron. — ÖR-ÉS AUTÓÓRÁK, valamint kilométerjelzők szakjavító műhelye

SCHVARTZ TESTVÉREK
aranyéremmel kitüntetett órásmesterek
Budapest, VI, Podmaniczky-u.59. Tel.: 129-624
Vidéki rendeléseket, javításokat elfogadjunk

Rendszeresen felfűtik a tengerit Argentínában. Már megemlékeztünk a tengerivel végzett fűtési kísérletekről, melyeket Argentínában elsősorban azért folytattak le, hogy a pénzügyi vonatkozásokkal tisztában legyenek. A tárgyalások most már komoly mederbe terelődtek és az argentinai sajtó már mint elhatározott ténnyel foglalkozik 60—70 millió métermássa ipari fűtési célokra való felhasználásával. Ezzel kettős célt érnek el. Megtakarítják a nagy mennyiségű szén behozatalával járó valuta kiadását és megszabadulnak a felesleges és nem értékesíthető tengerikészletektől. Minthogy a tengeri ottani ára tonnánként 44 pézó s mivel a tengeri fűtőértéke a szénnél kisebb, az állam vállalja magára a termelők kártalanítását, ami tonnánként mintegy 8.33 pézóba s az államnak összesen 50 millió pézójába fog kerülni. A lapok szerint még kedvező eredménynek mondható, ha ezzel az 50 millióval megússa az állam a dolgot.

Üzembeszüntetési és munkáselboesátási tilalom Romániában. A román munkaügyi vezér-felügyelőség táviratilag közölte a munkaadói kamarákkal, hogy az ipari és kereskedelmi munkaadók további intézkedésig üzemeiket sem teljesen, sem részlegesen ne szüntethetik és fizetések alkalmazataikat el nem boesathatják. Minden elboesátás, mely a rendelettel ellenkezik, a közgazdasági élet megkárosításának minősül.

Görög termésbeeslés. Az athéni földművelésügyi minisztérium hivatalos jelentése szerint búzából 9.3, rozsból 0.58, árpából 2.4, zabból 1.74 millió q termést várnak. Az előző termésév eredményéhez viszonyítva búzából 11%-kal, rozsból 7%-kal kevesebb, árpából 8%-kal, zabból 15%-kal több lesz a termés. Az 1934—38. évi öt éves terméssátlaggal szemben a búza 23%-kal, rozs 2%-kal, árpa 23%-kal, zab 55%-kal több.

Tűz esti malomban. Győrben jelentik: Szerdán a késő esti órákban a győrmezei Ményfőcsanakon az Illés-malomban tűz ütött ki. A győri és a környékbeli tüzoltóság egyesült erővel fogott hozzá a tűz megfékezéséhez. A tüzet azonban nem sikerült lokalizálni, mert a kutak vize hamarosan kifogyott, úgyhogy az a malomról átterjedt a közeli gépházra. A tüzoltóság munkája most már csak oda irányult, hogy a környező épületeket megmentsse a lángoktól. Az anyagi kár még ismeretlen.

Malmi közgyűlés. Szenci Múmalom Részvénnytársaság 1940. évi augusztus 12-én délután 6 órakor Szencen tartja a rendes évi közgyűlést.

Magyarország Olaszország mellett. Bécsi Öszl Vásár szeptember 1-től 8-ig tart. Magyarországnak a tengelyállamokhoz való tartozandóságát bizonyítja az a tény is, hogy az újonnan felépített „Nemzetek Csarnokában“ a magyar királyi kormány reprezentációs kiállítása közvetlenül a baráti Olaszországnak tőszomszédságában nyert méltó elhelyezést. A Vásár iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg és a jelentkezettek száma máris oly nagy, hogy további jelentkezéseket a vásári képviselő már csak f. évi augusztus 10-ig vehet figyelembe.

A vásár látogatóit díjmentes német vízumot, a magyar királyi Államvasutak vonalain 33 1/3% és a németbirodalmi vasúton 60%-os kedvezményt kapnak. Felvilágosítást nyújt a Bécsi Vásár magyarországi kirendeltsége, Budapest, V., Vörösmarty-tér 1, valamint az összes IBUSZ-irodák.

A svájci frissenkényértalomal hatása. Egyik nagy svájci napilap körkérdest intézett Bazel 180 nagyobb pékjéhez az iránt, hogy milyen hatását tapasztalják a július 10-én hatályba lépett frissenkény-árusítási tilalomnak, illetőleg, hogy csökkent-e a kenyérfogyasztás olyan mérvben, mint azt a rendelettel elérni kívánták? A beérkezett válaszokból megállapítható, hogy a napi 50.000 kg kenyert előállító nagyobb pékek nem tapasztalták a kenyérfogyasztás észrevehető csökkenését. Legfeljebb 10%-os ingadozásról lehet csak szó szerintük. Ellenben annál nagyobb, mintegy 25%-os csökkenést észleltek a kis sütemények kelendőségében, mert ezek gyorsan száradnak ki és nagy mértékben, azért csak frissen szeretik fogyasztani. A fogyasztás egyébként a legalacsonyabb a hétfői napon, mert a vasárnapi munkaszünet folytán hétfőre már nagyon kiszárad a szombati kenyér. A pékek szerint a rendelet hatása tulajdonképpen csak hónapok múlva fog mutatkozni.

Tekintse meg a

„Concordia“ gőzmalom leszerelését

Az összes malomgépek kaphatók.
Ganz hengerezékek 22/65, 22/80, 29/60, 29/80, 25/100, 22/125, 30/80, 30/100 hengerméretekkel. EMAG siksziták, Reformok, porszűrők, exhaustorok, hámzó-gépek, hengerrovátkoló-gépek, felvonók, esigák, transmissiók, erő-gépek stb. stb.

KENDOFF ANTAL gépészmérnök
BUDAPEST, XIII., LEHEL-UTCA 64. SZ.
Telefon: 298-036

SILBAK
szab. motorbiztosító megöv a hengerfejrepedéstől. — Bővebb felvilágosítás: KEMÉNY MANÓ, Budapest, (V., Akadémia-u. 21.)

INNEN-ONNAN

Találmány örlésnélküli liszt előállítására. A németbirodalmi szabadalmi hivatal 692.563. szám alatt szabadalmat adott egy eljárásra, melynek lényege abban áll, hogy az előzőleg beáztatott gabonát egy tézstaszéri gyurmává dolgozzák fel. Ez azonban oly módon történik, hogy a gabona héja ne apróztassék fel olyan finom részekre, mint a gabona belső részei. A lágy masszát azután forró légáram segítségével elporlasztják. Az ekként nyert port a hejrések és pelyhek eltávolítása végett szitán engedik át, mire készen van a sütőképes liszt. A szabadalom tulajdonosa Petersen Hans.

A hőerőgépek hatásfoka. Hőerőgépeinknél a tüzelőanyag energiaja csak kis mértékben van kihasználva. Igy pl. a Dieselmotornál csak alig több mint 1/3 részben, benzinnmotornál és gőzgépnél még kisebb arányban lehet a fűtőanyagot kihasználni. Ezekhez képest turbináink valóban fényes hatásfokkal dolgoznak, mert a hozzájuk vezetett energiát egész 90% erejéig munkává alakítják át s így sokkal gazdaságosabb az üzemük. Egy irországi erőműtelep 30.000 lóerős turbinája még a többi turbina-telep közül is kimagaslik 93.3% hatásfokával. Azzal a nagy munkával, melyet kifejt, szonjúsága is arányban áll, mert ez a turbina percenként 75.000 liter vizet nyel el.

Bronzkori gabonaraktárakat fedeztek fel. A németországi Seehausen i. Sa. falutól keletre fekvő kavicsbányában a felső földrétegek eltávolítása után két mesterségesen készített üregre bukkantak, melyek a kavicsrétegekbe mélyen be voltak ágyazva. Az egyik üreg alsó részében mintegy 10 em vastag réteg megszengedetett buzaszemekkel volt megtöltve. Az állami régészeti hivatal kiküldöttje megállapította, hogy azon a helyen mintegy 3000 év előtt újbronzkorszakbeli település volt. Lakói az üregeket azért készítették, hogy azokban szűkebb idők számára buzát tartalékoljanak.

A drótkötélről. Annak dacára, hogy a sodronykötélet már a rómaiak is ismerték, mint azt egy Pompejiben talált lelet bizonyítja s hogy a sodronykötélkészítés gondolatával már Leonardo da Vinci is foglalkozott, mégis a hannoveri származású Albert az érdem, hogy 106 év előtt ezt a régi eszmét megvalósította, a sodronykötélet a bányászatban bevezette és további elterjedéséről is gondoskodott. Ezen idő óta a sodronykötél egyre nagyobb területeket hódított meg és ma már az egész szállítótechnika terén nélkülözhetetlenné és pótolhatatlanná vált.

Géprések összekötése erős hűtéssel. Ismeretes, hogy gépréseket minden összekötő anyag nélkül, egyszerűen rázsugorítással oly módon is szoktak összekötni, hogy az összekötendő részek egyikét felmelegített állapotban a másikra rátolják, amikor is a kihülés folytán összehúzódó rész a másikra szorosan rátapad. Ennek most már megfordítottját is gyakorolják. Igy például szelepgyűrűket a hengerfej megfelelő furatába akként helyeznek el, hogy a gyűrűt fagyasztókamrában folyékony levegővel lehűtik és megfelelő készülék segítségével a megfelelő helyre illesztik. A nagy hidegben összehúzódott gyűrű már a rendes levegőhőmérsékletnél is annyira kitágul, illetőleg visszanyeri eredeti térfogatát, hogy a furatban szilárdan ül és teljes biztonsággal zárja a szelepet.

Az utolsó elem felfedezése. A kémianak is meg van a maga szenzációja. Felfedezték a 85. elemet, mely az elemek 92-és sorozatos rendszeréből még hiányzott s amelyről csak annyit tudtak, hogy annak iennie kell s hogy tulajdonságai a klóréhoz hasonlóak. A berni dr. Minder Wilhelm az érdem, hogy az elemet először sikerült tisztán előállítani és ezzel a tudomány teóriáját igazolni. Dr. Minder a berni Rádium Intézet vezetője és az elem létezését tudományos szempontból teljesen kifogástalan módon bizonyította. Hazája tiszteletére az új s egyben az utolsó elemnek a „Helvetium“ nevet adta.

Jó beszerzés — jó haszon. (A bevásárlásban rejlik a haszon.) Importőrök, nagykereskedők és nagyszabású kiskereskedelmi vállalatok tájékoztatják Önt a Lipesi Öszl Vásáron üzleti vállalkozásai javára a legkülönbözőbb készáruk és számos ujdonság terén fennálló nagy kínálatról, valamint új műanyagok alkalmazásáról. A vásárt augusztus 25. és 29. között tartják meg. A részvétel rendkívül nagy és a nemzetközi jellegű számos semleges állam kiállítóinak jelenléte biztosítja.

A Lipesi Öszl Vásár meglátogatása iránti bejelentés határideje augusztus 5. Bővebb felvilágosítást nyújt: Léipzigi Vásár magyarországi kirendeltsége, Budapest, IV., Váci-utca 1—3 (bejárat: Türr István-utca 8. félem.) Telefon: 380—540.

Malomgépeinek üzembiztos gazdaságos meghajtásához a főszijót a legkisebb szíjig

EMERGÉ gumitextil-hajtószíjat vegyen.

Gyártja a **MAGYAR RUGGYANTAÁRUGYÁR R. T.**
Budapest, X., Kerepesi-út 17.

Képviseltek és bizományi raktárak minden nagyobb városban.

Séta a búzavilágpiacra

A multheti búzaárfolyamok a csikágói tőzsdén e hét elején lemorzsolódtak és ismét 74 cent körül mozogtak.

A világ terméséről még mindig nem lehet végleges képet alkotni, azért csak arra szorítkozhatunk, hogy a különféle helyekről befutó jelentéseket, melyek klaidoszkóp módjára váltakoznak, felsoroljuk.

Első helyen említjük meg a római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet legújabb jelentését, mely az adatokat már abszolút számokban és az 1934-38. évek átlagterméséhez viszonyított százalékokban adja meg. A jelentés szerint:

Ország	Búza 1000 q	%	Rozs 1000 q	%
Spanyolország	33.000	78,0	7.000	140,5
Görögország	9.300	123,4	579	102,2
Magyarország	22.771	—	7.654	—
Olaszország	73.000	100,3	—	—
Románia	29.881	89,0	3.142	80,3
Kanada	120.405	167,9	3.393	188,4
USA	198.308	101,6	9.360	89,3
India	108.453	108,9	—	—

terméssel számolhat a folyó gazdasági évben.

Fenti kimutatás szerint Olaszországnak idén 73 millió q búzatermése lesz. Kevesebb mint tavaly, de ennek dacára az ország élelmezési helyzete még jobb, mint az előbbi évben volt, mert rizs- és kukorica-termése kitűnő. A legutóbbi kereskedelmi tárgyalások értelmében Jugoszlávia 10.000 vagón búzát és 5000 vagón kukoricát szállít Olaszországnak. Ez a megállapodás azonban mindenesetre csak az aratás eredménye alapján lép érvénybe. Olaszország kompenzációját 1600 vagón hántolatlan és 400 vagón hántolt rizst ad Jugoszláviának.

Oroszországban igen kedvező volt a termésre az időjárás és bár számszerű adatok még hiányoznak, az egész birodalomból kitűnő terméshírek érkeznek.

Ha tekintetbe vesszük azt a kitűnő viszonyt, amely a tengerhatalmak és az USSR között fennáll, nem alaptalan az a feltevésünk, hogy Európa idején kenyérmagellátásába Szovjetországnak is szava lehet. Hogy ez milyen mérvben s hogy egyáltalában meg fog-e történni, majd a jövő dönti el. Hogy azonban az Oroszbirodalom e tekintetben milyen források felett rendelkezik, szemléltető képet ad az alatti táblázat, mely Oroszország búzatermését és búza- és búzalisztkivitelét tünteti fel az utolsó 30 évben és millió métermázsában:

Az alábbi ötvek átlaga	termés millió q-ban	kivitel millió q-ban
1909-13	206.025	44.689
1923-27	184.200	4.500
1928-32	217.000	10.900
1933-37	328.220	6.100

A kimutatott mennyiségben nem szerepel a legújabb visszacsatolt területek termése. Viszont ha tekintetbe vesszük, hogy a mai USSR lakosságának száma meghaladja a 180 milliót, akkor a búzatermés nem mutat számbevéhető feleslegeket. Hogy mit jelent a 328.220 millió métermázsás átlagtermés, jobban meg tudjuk ítélni, ha összehasonlítjuk ugyanezen időpont többi nagy búzatermelő államainak termésével. Ebben az utóbbi öt évben ugyanis az USA-nak 174, Kanadának 67, Argentínának 60 és Ausztráliának 43 millió q átlagtermése volt. Ezzel szemben Szovjetországnak a mondott időszakban a fejenkénti átlagos búzafogyasztás 1,11 q volt, míg Argentínában 2,10, Ausztráliában 1,33, Kanadában 1,09, az USA-ban 0,99 q.

Romániában a búza legkisebb árát minisztertanácsi határozat alapján megállapították. A 74 kg súlyú 3% idegen keveréknél többet nem tartalmazó búza ára, augusztus, szeptember és október hónapokban szállítva, 100 mázsánként 68.000 lei. Az ár november, december és január hónapokban havi 3000 leivel emelkedik. Az alapárból 60.000 lei a búza ára, 8000 lei prémium termelési deficit fedezésére. Az ár alabodó állomás, vagy a termelő rakodója. A 74 kg-nál könnyebb vagy nehezebb búzánál és 3%-nál magasabb vagy alacsonyabb idegen keveréknél az ár kg-onként 1%-kal emelendő vagy csökkentendő a súlyt illetően és ugyanez 1%-kal minden százalék idegen keverék különbözetét.

Svédországban a hosszantartó szárazság miatt igen rossz termés számolt. Ez ma, amikor az ország el van vágva a tengerentúli behozataltól, nagy bajt jelentene. Minthogy azonban az utóbbi években mintegy 4.000.000 q búzát tartalékolnak, a folyó évi kenyérelállítás biztosítva van. A hivatalos becsés szerint az idén őszi-búzából 1,7, őszi-rozsból 2,5, tavaszi-búzából 2,7, tavaszi-rozsból 2,5 millió métermázsát termést várnak, ami az előző év termésével szemben 40% visszaesést jelent.

A „Jug. Kurir” jelentése szerint Németország feltétlenül igényt tart arra, hogy Jugoszlávia leszállítsa a neki az előző évről járó 3500 vagón búzát s

azonkívül még 10.000 vagón búzát és tengerit, valamint további 10.000 vagón búzát és tengerit az új termésből. A rossz terméshírek következtében azonban a termés eredményét előbb bevárja a jugoszláv delegáció, melynek élén dr. Pilja, a külügyminiszter megbízottja és dr. Belin, a jugoszláv nemzeti bank alkormányzója áll.

Törökországban változatlanul jök a kilátások. Allitól 80 éve nem volt ilyen nagy termés. A termés betakarítására és biztosítására ott is minden lehető intézkedést megtettek. Már most arról tárgyalnak, hogy az ország feleslegét Bulgáriának és Görögországnak, a két szomszédos államnak fogják eladni, minthogy ezekben az országokban az idén még a belső fogyasztásra sem lesz elegendő a búzatermés.

Dániában annak következtében, hogy az idén a rozsvetés-területet 20-25%-kal növelték és a búzatermést is számításhoz veszik, a lakosság ellátása biztosítva van, noha a holdankénti átlagtermés kisebb a tavalyinál.

Csikágóban a búza f. h. 8-án 74 centtel zárult.

Uj gazdasági világrend

kialakulásának előhírnöke az amerikai államok havannai határozata. Az amerikai kontinens 21 állama jutott az értekezleten közös megállapodásra. A határozatok egyik legfontosabbika az a gazdasági együttműködés, mely arra fogja képessé tenni az amerikai ipart és kereskedelmet, hogy más világrészekkel szemben egységes és zárt alakulatként lépjen fel. Körülbelül hasonló célokat követ Funk németbirodalmi gazdasági miniszter óriási jelentőségű gazdasági terve, mely az európai közgazdaságot kívánja oly módon megszervezni, hogy a kontinentális nagy versenyben, mely a havannai határozattal már előreveti árnyékát, helyét megállhassa.

Valóban eddig példa nélkül való, óriási perspektíva áll előttünk, amikor arra gondolunk, hogy a magyar mezőgazdaság és ipar előtt milyen nagy lehetőségek nyílnak meg a közel jövőben, amikor esetleg arra is sor kerülhet, hogy az európai államok hosszabb-rövidebb ideig önállóságra lesznek utalva. Előkelő szerep vár a magyar malomiparra is az európai közéletmezés terén, feltéve, hogy kellő előrelátással és minden tekintetben alapos felkészültséggel néz a rohamosan fejlődő események elé.

A magyar malomipar csak abban az esetben képes megfelelni a követelményeknek, ha nagyobb ösztönzőkkel, igazságosabb és célszerűbb munkamegosztással, egységes, céltudatos és erélyes érdekképviselettel várja annak a nagy gazdasági harcnak megindulását, mely a zseniális német elgondolás és vezetés mellett Európa népeinek jobb jövőt és magasabb élet-színvonalat van hivatva megteremtteni.

Az árpa legmagasabb árának megállapítása

Az árellenőrzés országos kormánybiztosa 1940. évi augusztus 4-i hatállyal megállapította az árpa legmagasabb árát a következőképpen:

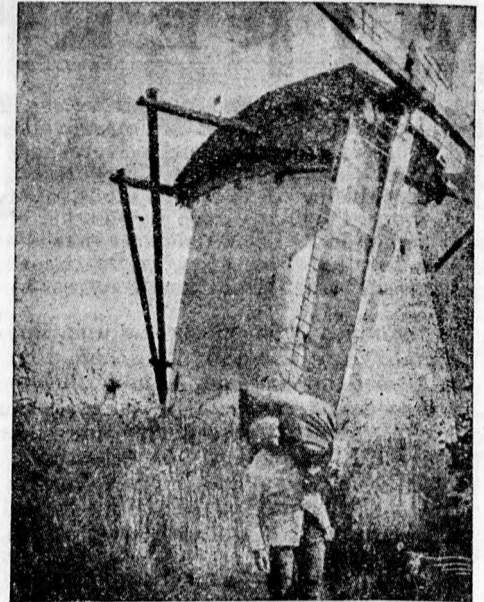
A középminőségű takarmányárpa legmagasabb termelői ára 19.— P/q. Legalább 65-66 kg fajsúlyú, eredeti termelt, elsőrendű takarmányárpa legmagasabb termelői ára 20.— P/q. Kizárólag hántolásra és kávé előállítására szolgáló, legalább 68 kg fajsúlyú ipari árpa legmagasabb termelői ára 22.— P/q. A sörárpa legmagasabb termelői ára 24.— P/q. Az elsőrendű sörárpa legmagasabb termelői ára 25.— P/q. A kiváló sörárpa legmagasabb termelői ára 26.— P/q. A megállapított legmagasabb árak budapesti paritásban, az eladó által vagy költségére vasúti kocsiba rakva, teljes 15 tonnás vasúti kocsirakomány-nál érvényesek.

15 tonnánál kisebb tételek vásárlásánál a tényleg felmerülő gyűjtési költségek, mérlegdíj, közvetvám, vasútra való fuvarozás, vasúti kocsiba, vagy hajóba rakás költsége stb. a termelők részére fizetendő árból levonhatók.

A megállapított sörárpa árak a tényleges vasúti szállítási költségekre való tekintet nélkül bármelyik feladó állomáson legfeljebb 1,50 P/q-val alacsonyabban. A budapesti paritásban megállapított termelői árak alapján adódó feladó állomási árakhoz a rendeltetési állomási felmerülő vasúti szállítási költség hozzászámítható.

A jelen rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a 4.392/1939. Á. K., 10.550/1939. Á. K. és 1.950/1940. Á. K. számú rendeletek hatályukat veszítik.

A rendelet 20.150/1940. VII. Á. K. szám alatt a Budapesti Közlöny 1940. augusztus 4-i 175. számában jelent meg.

Eredeti KREFELDI hernyóselyem
szitaszövetek
Magyarországon is kaphatók.
Szavatoltan elsőrangú minőség. Meglepően olcsó árak.

Vezetékviselet:

HOFER MŰSZAKI OLAJ ÉS VILLAMOSSÁGI KFT.
BUDAPEST, VII., KIRÁLY-UTCA 55. SZ.
Telefon: 145-315

FŐMOLNÁROK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE K Ö Z L E M É N Y E I

FŐMOLNÁROKAT, VEZETŐMOLNÁROKAT és minden egyes tanult molnárt felhív a Szövetség, hogy felvételre való jelentkezésüket a Szövetség budapesti, V., Katona József-utca 14, fsz. 2. címére szíveskedjenek beküldeni, ahonnan a belépési nyomtatványt azonnal megkapják a kartársak. A tagsági díj főmolnároknak, kezelőmolnároknak (malomkezelők) és malomtulajdonosok részére évi 10 pengő, almolnároknak, molnároknak és molnárszolgák részére egy évre 5 pengő; az egyszer s mindenkorra szóló beiratási díj 1 pengő. A szövetségi tagsággal az önképzőköri tagság együtt jár. Minden tanult molnárnak ebben a táborban a helye!

Szerkesztői üzenetek

M. István, főmolnár. Köszönjük szíves figyelmét. A közleménynek hasznát vettük.

P. L. molnárszolgák. A kívánt könyv már nem kapható. Ajánlható szakkönyvek: Csizmazia: A malomipar technológiája, 5 P. Molnár és Gépészek Zsebnaptára 1912., ugyanaz 1913., Molnár és Gépészek Kézikönyve az 1926., 1929. és 1930. évekre. Árú egyenként 4 P. Kaphatók kiadóhivatalunk útján, a vételár és portó előzetes beküldése ellenében.

D. Ö. Vámmalom nem vásárolhat gabonát és vámkeresetét csak a Futurának, bizományosainak, vagy vásárlásra feljogosított kereskedőknek és malomnak adhatja el. Mint vegyesörlesű malom kaphat vásárlásra engedélyt az iparügyi minisztériumtól. Szíveskedjék egyébként augusztus 3-i 31. lapszámunkat elolvasni. Abban minden kérdésére részletes választ talál.

P. R. Csóford. Ha katonai szolgálata miatt a malomát szünetelteti, senkinek sem tartozik munkabért fizetni, de a törvényes felmondásra köteles alkalmazottjaival szemben. Ha a m. kir. adóhivatalnál bejelentet malma szüneteltetését, akkor a szüneteltetés tartamára adót nem kell fizetnie, illetőleg az adóból hivatalból levonásba hozzák az aránylagos részt. Felmentéséért a honvédelmi miniszterhez kell folyamodnia. A kérvényben kérelmét alaposan meg kell indokolnia és azt a körülményt, hogy a malom üzembentartása közérdeket képez, hatósági bizonyítvánnyal kell igazolni.

Felelős szerkesztő és kiadó:

Dr. KARACSON JENŐ

Merkantil-nyomda, (Havas Ödön) Budapest,
VIII., Vajda Hunyad-utca 43.

EREDETISVÁJCI
szitaselyem

ALBERT WYDLER (Zürich) Márka

szavatolt tartósságáért és a legnagyobb szítási-képességéért. Azonnali szállítás friss gyári áruból.

Képviselet: KOZMA SÁNDOR, Budapest, VI., Podmaniczky-utca 35. sz.

SCHNEIDER, JAQUET & CIE A.G. SRTASSBOURG
konstrukciója

PAT L.-C- töretkorpagép

**Fehébb és több liszt.
Könnyű meghajtás.
Egyszerű beépítés.
Alacsony fordulatszám.**

Képviselet: KOZMA SÁNDOR, Budapest, VI., Podmaniczky-utca 35. sz.